

Hoe gaat het met uw (oud-)leerlingen?

Rapportage naar aanleiding van het
Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Bestuur: **Fictief bestuur**
Instelling: **Fictieve school**
Onderwijsrichting: **havo**
Brin-Vestiging: **000000**

Publicatiejaar: **2019**
Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek

COLOFON

Titel: **Hoe gaat het met uw (oud-)leerlingen?**

Rapportage naar aanleiding van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Auteurs: NRO

Grafisch ontwerp: Nieuw-Eken, Heerlen

Foto cover: Dolph Cantrijn / HH

Publicatiedatum: september 2019

Referentienummer: 40499

© NRO 2019

Dit is een uitgave van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Behalve voor intern gebruik mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding	3
1 Leeswijzer	5
2 Highlights	7
3 Samenstelling leerlingenbestand	9
4 Hoe ziet de schoolloopbaan van uw leerlingen eruit?	12
5 Hoe succesvol zijn uw leerlingen?	16
6 Kansen en efficiëntie	20
7 Opleidingsniveau vervolgonderwijs	23
8 Sector vervolgonderwijs	25
9 Studiewissel vervolgonderwijs	27
10 Succes in het vervolgonderwijs: prestaties en uitval	29
11 Voorspellingskracht van centraal examencijfers	31
12 Sociale verschillen	32
Bijlage 1 Berekening voorspelde referentiewaarde	36
Bijlage 2 Berekening infoboxen	37
Bijlage 3 Overzicht percentages per figuur	38
Bijlage 4 Data en bewerkingen	41

INLEIDING

De NCO-rapportages

Voor u ligt de rapportage van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) 2019. Een jaarlijkse rapportage over de positie van uw leerlingen gedurende de tijd op uw school en in het vervolgonderwijs. We tonen u de prestaties van uw leerlingen op een aantal belangrijke uitkomsten, zoals de succesansen binnen uw school en de doorstroom naar en succesansen in het vervolgonderwijs. We maken voor u inzichtelijk hoe uw leerlingen het doen in vergelijking met het landelijk gemiddelde, maar ook met andere scholen die op uw school lijken met betrekking tot enkele belangrijke kenmerken van de leerlingenpopulatie (bv. % leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond of % leerlingen uit eenoudergezinnen) of van de school zelf (bv. schoolgrootte of stedelijkheid): de zogeheten voorspelde referentiewaarde. Zo kunt u een eerlijke vergelijking maken. Het rapport heeft betrekking op leerlingen die in de periode 2009-2018 op uw school ingeschreven staan of hebben gestaan.

NCO

Het NCO is een nauwe samenwerking tussen het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Voor dit landelijk onderzoek maken we zoveel mogelijk gebruik van beschikbare gegevens. Door deze gegevens slim te combineren, hoeven scholen minder vaak benaderd te worden. Daarnaast stelt het ons in staat schoolleiders en bestuurders te informeren over de prestaties van hun leerlingen, zowel in de eigen school als in het vervolgonderwijs. We maken daartoe rapporten met de verzamelde gegevens uit de beschikbare databronnen. Deze rapporten worden u kosteloos en geheel vrijblijvend door het NRO verstrekt. U hoeft daar dus niets voor te doen.

De relatie met rapporten van de Inspectie van het Onderwijs en met Vensters

We willen met deze rapportage graag iets toevoegen aan de informatie die u uit andere bronnen ontvangt, zoals de informatie van de Inspectie of Vensters. Zowel voor onze rapportage als de rapportages van de Inspectie en Vensters geldt dat een belangrijk deel van het bronmateriaal hetzelfde is, namelijk gegevens uit het

Basisregister Onderwijs (BRON). Met de Inspectie hebben we afspraken gemaakt om zoveel mogelijk dezelfde definities en afbakeningen te gebruiken, zodat hierover geen discussies ontstaan en eenduidige cijfers verstrekt worden. De Inspectie vindt dat het voor de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs juist goed is wanneer scholen de beschikking hebben over dezelfde en zelfs meer cijfers dan de Inspectie zelf. Dat past in het streven een gelijkwaardige relatie tussen inspecteurs en schoolleiders te creëren. Daarom juicht de Inspectie het toe dat het NCO deze rapporten verstrekt aan scholen, zodat scholen daarmee doelen kunnen stellen en evalueren. Uiteraard heeft de Inspectie **geen** toegang tot de rapporten van het NCO, maar men kan bij een bezoek aan de school natuurlijk wel vragen of de school de rapporten kent en gebruikt. Overigens staan in de NCO-rapportage ook zaken die de Inspectie zelf al kan berekenen vanuit BRON. Ook met de sectorraden is afgelopen jaar goed overleg geweest over de afstemming van de verschillende rapportages. Die zien we als complementair. Waar het NCO-rapport vooral op de hoofdlijnen analyseert, geeft Vensters meer gedetailleerde informatie. Als u geïnteresseerd bent in deze meer gedetailleerde informatie, raden we u aan om het ManagementVenster te raadplegen (www.vensters.nl/managementvenster).

Naar een eerlijke vergelijking

Een belangrijk verschil tussen de NCO-rapporten en de overige bronnen, is dat de NCO-rapporten alle uitkomsten vergelijken met een zogeheten voorspelde referentiewaarde. De voorspelde referentiewaarde is de voorspelde score voor uw school als we alleen zouden kijken naar de samenstelling van de leerlingenpopulatie (bv. aantal kinderen uit eenoudergezinnen; sociaaleconomische samenstelling) en de kenmerken van uw school (bv. schoolgrootte; denominatie; stedelijkheid). Dit is mogelijk omdat we gegevens uit BRON koppelen aan gegevens uit de Sociaal-Statistische Bestanden van het CBS. Hierdoor kunnen we meer informatie leveren dan andere bronnen.

Suggesties welkom

Tot slot. Dit is de derde rapportage in het kader van het NCO. De opzet van de rapportage is mede tot stand gekomen in overleg met een groot aantal schoolbestuurders en schoolleiders en naar aanleiding van feedback op de eerste twee rapportages. Wij blijven ieder jaar bezig de rapportages te verbeteren, en staan altijd open voor uw commentaar en suggesties voor verbetering. Deze kunt u sturen

naar het secretariaat van het NRO via info@nationaalcohortonderzoek.nl. Ook als u vragen heeft over uw rapport, neem dan gerust contact op met ons secretariaat. We helpen u graag verder. Geef daarbij dan het referentienummer van uw rapport op: 40499.

Carla Haelermans en Rolf van der Velden, Coördinatoren Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Jelle Kaldewaij, Directeur Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek

Vertrouwelijkheid en anonimiteit

De schoolrapportages die het NCO maakt zijn vertrouwelijk. De schoolgegevens uit het NCO en de daarop gebaseerde schoolrapportages zijn vertrouwelijk. Ze worden niet gedeeld met en zijn niet toegankelijk voor het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de Inspectie van het Onderwijs of anderen. Alle informatie wordt door het CBS en onderzoekers van het NCO in een beveiligde omgeving opgeslagen en bewerkt.

Voor dit rapport zijn bronnen gebruikt met gegevens over individuele personen. Bij verwerking van deze gegevens zijn de privacyrichtlijnen van CBS gevolgd. Dit betekent onder meer dat wanneer we gegevens tonen die betrekking hebben op het vervolgonderwijs of de achtergrond van leerlingen, gegevens over minder dan zes leerlingen niet gepresenteerd worden. Eveneens worden in die gevallen percentages lager dan 5% altijd gepresenteerd als 5%, en percentages hoger dan 95% gepresenteerd als 95%. De informatie in dit rapport is door deze werkwijze op geen enkele manier te herleiden tot individuele leerlingen of andere scholen. Om deze reden kan het zijn dat in bepaalde hoofdstukken voor uw school geen of minder cijfers gepresenteerd worden.

Voor de gegevens die betrekking hebben op de loopbanen van leerlingen tijdens uw school (dit betreft Hoofdstukken 4 en 5) gelden deze beperkingen niet. Deze gegevens komen immers uit uw eigen administratie. Omdat u de eigenaar van deze informatie bent, kunt u de cijfers in die hoofdstukken zonder beperking inzien. Wij willen u er wel op wijzen dat u bij de verspreiding van deze informatie een eigen verantwoordelijkheid heeft om te voorkomen dat individuele leerlingen herkend worden.

1 LEESWIJZER

Dit rapport geeft u inzicht in de onderwijsloopbaan van uw havoleerlingen. Hierbij wordt ingegaan op de schoolloopbaan van uw havoleerlingen gedurende het voortgezet onderwijs en hun onderwijscarrière na het behalen van het havodiploma. Het rapport geeft u een beeld van hoe goed uw leerlingen het doen vergeleken met een voorspelde referentiewaarde. Daarnaast wordt uw school ook vergeleken met het landelijke gemiddelde.

De getoonde grafieken laten de percentages zien van uw havoleerlingen én de voorspelde referentiewaarde en het landelijke gemiddelde. De referentiewaarde is de voorspelde uitkomst op basis van de kenmerken van uw school, zowel wat betreft de leerlingenpopulatie als de schoolkenmerken. In Bijlage 1 staat hoe we deze voorspelde referentiewaarde berekenen; een uitgebreide technische toelichting is te vinden op www.nationaalcohortonderzoek.nl. De voorspelde referentiewaarde geeft u een goed beeld over hoe u een uitkomst zou kunnen beoordelen: is uw schoolpercentage hoger of lager dan verwacht mag worden op basis van de kenmerken van uw school en de samenstelling van uw leerlingenpopulatie?

Tenzij anders aangegeven presenteren we bij de percentages het gemiddelde van drie opeenvolgende jaren om te zorgen dat de cijfers niet te veel worden vertekend door toevallige veranderingen: het driejaarsgemiddelde. De gebruikte jaren vindt u terug in de figuurtitels. Informatie in deze rapportage heeft alleen betrekking op leerlingen in het Nederlands bekostigd onderwijs. In hoofdstukken die betrekking hebben op de vervolgopleiding van uw leerlingen, kan het zijn dat van een deel van uw leerlingen de vervolgopleiding onbekend is, omdat zij bijvoorbeeld een vervolgopleiding in het buitenland of op een particuliere school zijn gaan doen.

Dit rapport begint met een samenvattend *Hoofdstuk 2*. In dit hoofdstuk worden een paar kernresultaten uitgelicht. Op deze manier ziet u direct waar de hoofdstukken over gaan en kunt u naar de voor u relevante hoofdstukken bladeren/scrollen. Vervolgens wordt in *Hoofdstuk 3* de samenstelling van uw leerlingenpopulatie over de jaren heen getoond. Er wordt hierbij gefocust op het percentage leerlingen met

een niet-westerse migratieachtergrond, het percentage leerlingen afkomstig uit lage inkomensgezinnen en het percentage leerlingen afkomstig uit eenoudergezinnen. Daarnaast wordt ook gekeken of uw leerlingen in het derde leerjaar op hetzelfde onderwijsniveau zitten als het eerder toegewezen basisschooladvies.

In Hoofdstuk 4 t/m 6 wordt ingegaan op de schoolcarrière van uw leerlingen vanaf het derde leerjaar in het voortgezet onderwijs. We kijken in deze hoofdstukken vanaf leerjaar 3 omdat scholen vaak in de eerdere leerjaren gemengde brugklassen hebben. In *Hoofdstuk 4* wordt gekeken naar de schoolloopbaan van uw leerlingen. Vragen die aan bod komen zijn: stromen op uw school veel leerlingen op of af? Blijven er relatief veel leerlingen zitten op uw school? Dit alles kunt u vergelijken met de voorspelde referentiewaarde voor uw school. Daarnaast wordt ook gekeken hoe de verdeling van de profielen op uw school is in vergelijking met de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde. In *Hoofdstuk 5* worden vergelijkingen gemaakt tussen uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde wat betreft het percentage onvertraagd geslaagde leerlingen, gezakte leerlingen en de bijbehorende examencijfers. In *Hoofdstuk 6* richten we ons op de kansen die uw school geeft aan leerlingen en het rendement. Het percentage leerlingen op uw school met een lager basisschooladvies dan havo (kansen bieden) wordt in dit hoofdstuk afgezet tegen het percentage leerlingen op uw school dat onvertraagd een havodiploma haalt (rendement). Ook wordt gekeken in hoeverre het gemiddeld centraal examencijfer verschilt tussen leerlingen met een basisschooladvies lager dan havo en leerlingen met een basisschooladvies havo of hoger.

Hoofdstukken 7 t/m 11 geven de schoolloopbaan van uw leerlingen weer na het behalen van een diploma aan uw havo. In *Hoofdstuk 7* leest u naar welk niveau vervolgonderwijs uw leerlingen zijn gegaan. Kiezen zij voor een hbo- of mbo-opleiding? En hoe liggen die percentages in vergelijking met de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde? Vervolgens laten we in *Hoofdstuk 8* zien voor welke sectoren uw oud-leerlingen kiezen. Gaan uw leerlingen bijvoorbeeld vooral naar technische opleidingen? Of kiezen ze vooral voor vervolgonderwijs in de sector Gezondheidszorg of Economie? *Hoofdstuk 9* gaat over de aansluiting met het hoger onderwijs. Het onderzoek richt zich daarvoor op de studiewisselaars. Studenten die binnen twee jaar na hun eindexamen van studie wisselen, hebben

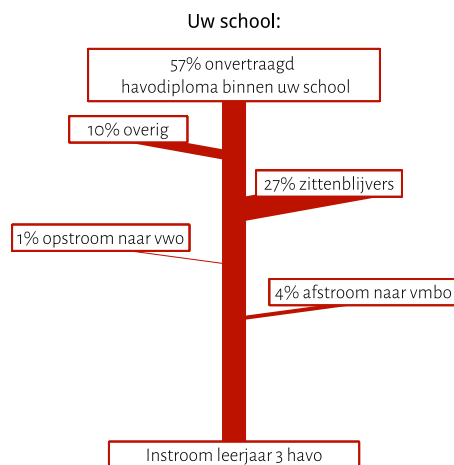
een minder goede aansluiting gehad op het hoger onderwijs. U vindt de cijfers over studiesucces in de vervolgopleiding in *Hoofdstuk 10*: halen uw leerlingen gemiddeld gezien vaker of minder vaak onvertraagd een diploma in het vervolgonderwijs? In *Hoofdstuk 11* onderzoeken we of leerlingen met een hoog gemiddeld CE-cijfer een grotere kans hebben om onvertraagd een hbo-opleiding af te ronden.

Het laatste hoofdstuk, *Hoofdstuk 12*, geeft u inzicht in de samenhang tussen sociale verschillen en onderwijskansen: het onvertraagd behalen van een havodiploma en de doorstroom naar hbo. Vragen die hierbij gesteld kunnen worden zijn: zijn er verschillen in onderwijskansen tussen jongens en meisjes? En zijn er verschillen tussen leerlingen met een niet-westerse en zonder migratieachtergrond? Of tussen leerlingen uit lage en hoge inkomensgezinnen? Naast de verschillen binnen uw school komt in dit hoofdstuk ook terug of deze verschillen overeenkomen met de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde.

Naast informatie over uw eigen school en leerlingen, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde vindt u in het rapport ook boxen met landelijke informatie die nader ingaan op de in de hoofdstukken behandelde onderwerpen. Op welke specifieke leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken deze berekeningen zijn gebaseerd, vindt u in Bijlage 2. Tot slot vindt u in Bijlage 3 een overzicht van alle figuren met de bijbehorende percentages afgerond op twee decimalen en in Bijlage 4 extra informatie over de data die gebruikt is voor deze rapportage en hoe deze bewerkt is. ●

2 HIGHLIGHTS

Hoe doen uw leerlingen het op uw havo?

Figuur 2.1 Schoolloopbaan van uw havoleerlingen vanaf leerjaar 3 van de havo-opleiding, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016¹

57% van uw havoleerlingen, gemeten vanaf het derde leerjaar, behaalt onvertraagd een havodiploma. 1% is opgestroomd naar het vwo en 4% is afgestroomd naar het vmbo. 27% van uw havoleerlingen is blijven zitten (zie Hoofdstuk 4).

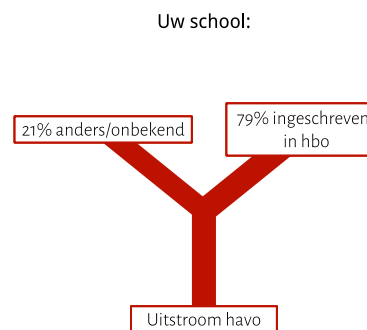
Havoleerlingen van uw school halen gemiddeld een 6,3 voor hun centraal eindexamen (zie Hoofdstuk 5).

24% van uw havoleerlingen in het derde leerjaar heeft een basisschooladvies lager dan havo (zie Hoofdstuk 6). Van uw leerlingen die zijn ingestroomd in het derde leerjaar met een lager dan havoadvies, heeft 66% een havodiploma onvertraagd gehaald. Van de leerlingen die een havoadvies of hoger hebben gekregen heeft 55% vanaf leerjaar 3 onvertraagd een havodiploma gehaald (zie Hoofdstuk 6). Op uw

¹Voor alle begrippen in de figuur is de instroom in leerjaar 3 de basis voor het percentage.

school halen over het algemeen meisjes vaker onvertraagd hun diploma dan jongens. Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond halen minder vaak hun diploma onvertraagd dan leerlingen zonder migratieachtergrond. Leerlingen afkomstig uit gezinnen met relatief lage inkomens halen minder vaak dan leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens hun havodiploma onvertraagd (zie Hoofdstuk 12).

Hoe doen uw leerlingen het na uw havo?

Figuur 2.2 Schoolloopbaan van uw havoleerlingen nadat zij uw havo-opleiding hebben verlaten, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017²

Voor uw school geldt dat na twee jaar 79% staat ingeschreven in het hbo. 5% is doorgestroomd naar het mbo. 16% staat ingeschreven in een ander opleidingsniveau dan hbo of mbo of staat niet (meer) ingeschreven in het Nederlands bekostigd onderwijs (zie Hoofdstuk 7). 26% van uw oud-leerlingen verandert van studie in het vervolgonderwijs (zie Hoofdstuk 9). 23% van uw oud-havoleerlingen die zijn doorgestroomd naar het hbo, behaalt binnen vier jaar een hbo-diploma (zie Hoofdstuk 10). Vanuit uw school stromen jongens vaker door naar het hbo dan meisjes. Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond stromen minder vaak door naar het hbo dan leerlingen zonder een migratieachtergrond. Leerlingen afkomstig uit gezinnen met relatief lage inkomens

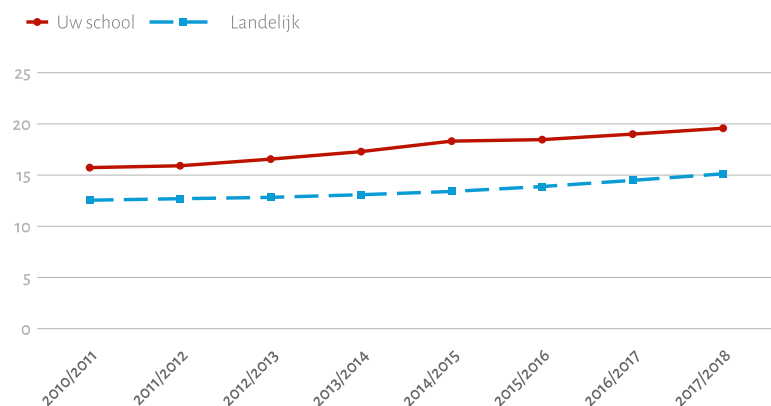
²Onder de categorie 'anders/onbekend' vallen ook studenten die in het buitenland of aan een particuliere school studeren. Voor alle begrippen in de figuur is de uitstroom de basis voor het percentage.

stromen vaker door naar het hbo dan leerlingen afkomstig uit gezinnen met relatief hoge inkomens (zie Hoofdstuk 12). ●

3 SAMENSTELLING LEERLINGENBESTAND

Hoe ziet de samenstelling van uw leerlingenbestand eruit? De volgende figuren geven de samenstelling van uw leerlingenpopulatie weer. Ze tonen het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond, het percentage leerlingen met ouders met een laag inkomen en het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de ontwikkeling in de omvang van deze groepen in uw leerlingenbestand. We kijken hierbij naar alle havoleerlingen vanaf het derde leerjaar.

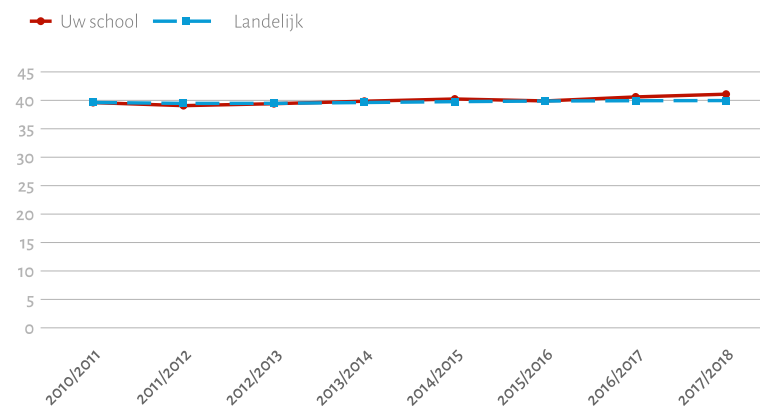
Figuur 3.1 Percentage havoleerlingen in de leerjaren 3 t/m 5 met een niet-westerse migratieachtergrond, voor de schooljaren 2010/2011 t/m 2017/2018³

In **Figuur 3.1** laten we de ontwikkeling zien in het aandeel leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Onder leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond wordt verstaan: eerste- en tweedegeneratiemigranten uit niet-westerse herkomstlanden. Landelijk is het percentage havoleerlingen met een

³Het betreft hier driejaarsgemiddelden, voor meer informatie zie Bijlage 4. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

niet-westerse migratieachtergrond tussen de schooljaren 2010/2011 en 2017/2018 gestegen van 13% naar 15%.

In het schooljaar 2017/2018 heeft gemiddeld 20% van uw havoleerlingen een niet-westerse migratieachtergrond. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde.

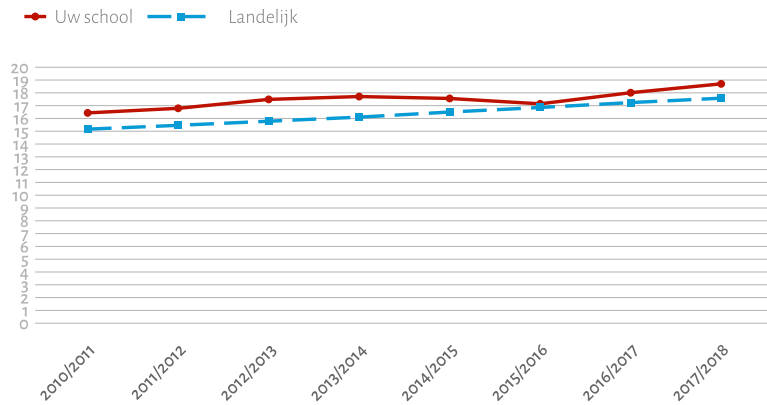

Figuur 3.2 Percentage havoleerlingen in de leerjaren 3 t/m 5 met ouders met een laag inkomen, voor de schooljaren 2010/2011 t/m 2017/2018⁴

In **Figuur 3.2** wordt de trend gepresenteerd van het percentage havoleerlingen afkomstig uit gezinnen met een relatief laag inkomen. Onder gezinnen met relatief lage inkomens wordt de laagste 40% van de huishoudinkomens verstaan.

Op uw school komt in het schooljaar 2017/2018 gemiddeld 41% van uw leerlingen uit een gezin met een relatief laag inkomen. Dat is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

⁴Het betreft hier driejaarsgemiddelden, voor meer informatie zie Bijlage 4. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

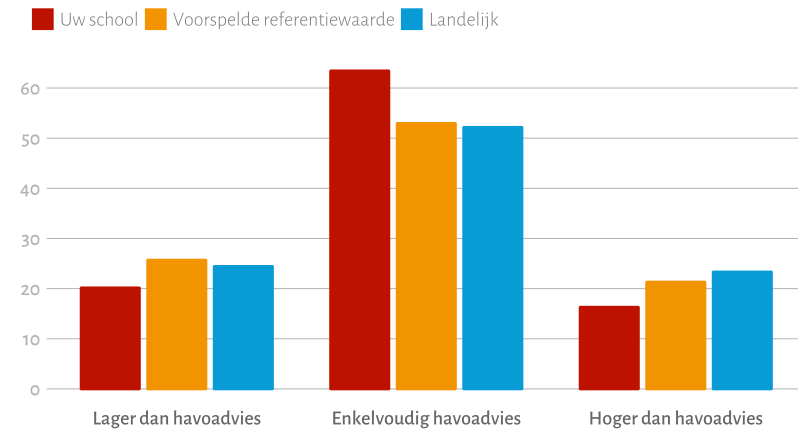

Figuur 3.3 Percentage havoleerlingen in de leerjaren 3 t/m 5 afkomstig uit eenoudergezinnen, voor de schooljaren 2010/2011 t/m 2017/2018⁵

Figuur 3.3 laat de trend zien van het percentage havoleerlingen dat afkomstig is uit een eenoudergezin. Landelijk is het percentage havoleerlingen afkomstig uit een eenoudergezin tussen 2010/2011 en 2017/2018 gestegen van 15% naar 18%.

In het schooljaar 2017/2018 bestaat uw leerlingenbestand gemiddeld voor 19% uit leerlingen uit eenoudergezinnen. Dat is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

⁵Het betreft hier driejaarsgemiddelden, voor meer informatie zie Bijlage 4. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

Figuur 3.4 Procentuele verdeling van havoleerlingen in leerjaar 3 naar basisschooladvies, voor de samengevoegde instroomcohorten 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019⁶

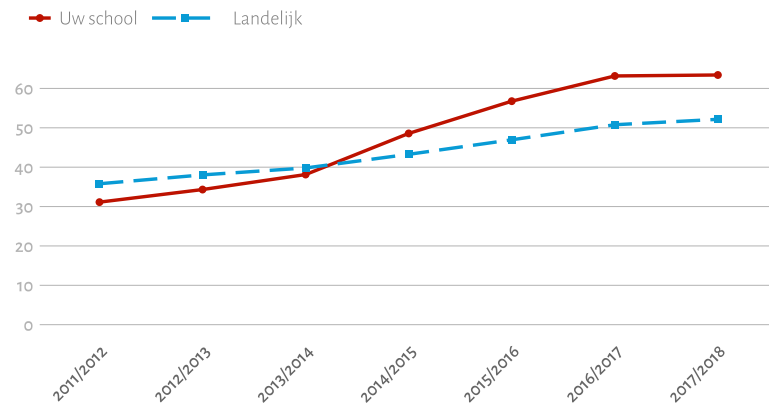
Sommige scholen hanteren een strenger instroombeleid dan andere scholen. In **Figuur 3.4** komt naar voren of uw school alleen maar leerlingen aanneemt met enkel een havoadvies of dat uw school ook kansen biedt aan kinderen die (net) geen havoadvies hebben gekregen. Hierbij maken we een onderscheid tussen leerlingen die een enkelvoudig havoadvies hebben gekregen en leerlingen die een hoger of lager basisschooladvies hebben gehad.

Figuur 3.4 laat zien dat van alle havoleerlingen in leerjaar 3 52% een enkelvoudig havoadvies en 23% een hoger advies heeft gekregen op de basisschool. 24% van de havoleerlingen heeft op de basisschool een lager dan havoadvies gekregen.

Het percentage leerlingen met een advies lager dan enkelvoudig havo is op uw school lager dan de voorspelde referentiewaarde en ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde. Uw school geeft ongeveer even veel kansen vergeleken met het landelijke gemiddelde. Het percentage leerlingen met een enkelvoudig havoadvies is op uw school hoger dan de voorspelde referentiewaarde en eveneens hoger dan het landelijk gemiddelde. Het percentage leerlingen met een hoger dan

⁶De toelichting op de wijze waarop deze indicator berekend is, vindt u in Bijlage 4.

havoadvies is op uw school lager dan de voorspelde referentiewaarde en eveneens lager dan het landelijk gemiddelde.

Figuur 3.5 Percentage havoerlingen met een enkelvoudig havoadvies in leerjaar 3, voor de instroomcohorten 2011/2012 t/m 2017/2018⁷

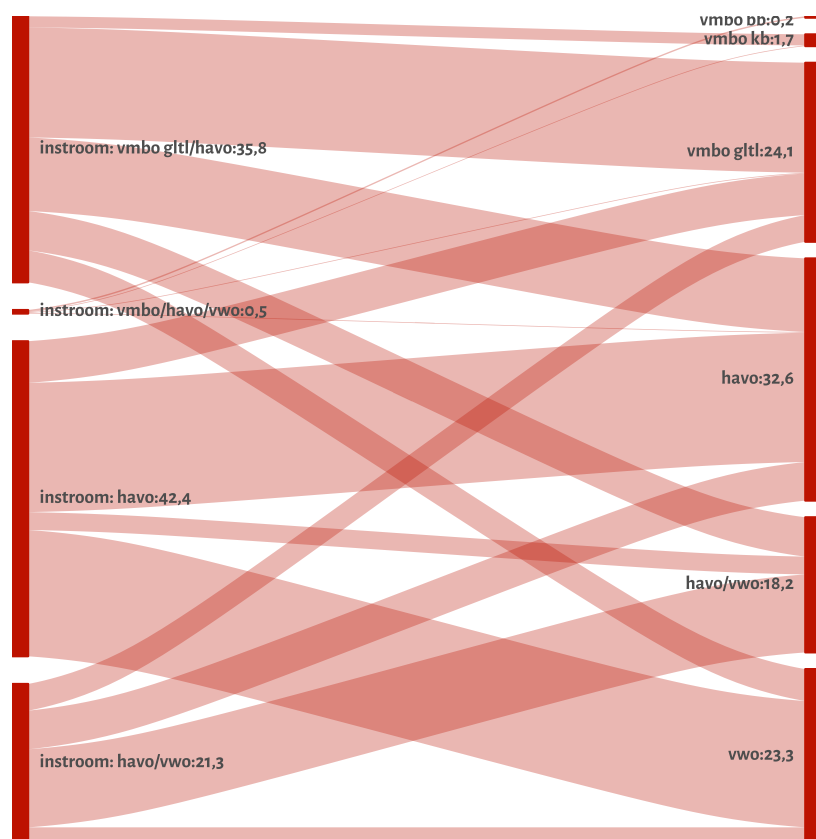
Figuur 3.5 laat de trend zien van het percentage havoerlingen met een enkelvoudig havoadvies. Het landelijk percentage havoerlingen met een enkelvoudig havoadvies is sterk gestegen tot 52% in schooljaar 2017/2018.

63% van uw havoerlingen had in het schooljaar 2017/2018 een enkelvoudig havoadvies. Dat is hoger dan het landelijk gemiddelde. ●

⁷Het betreft hier driejaarsgemiddelden, voor meer informatie zie Bijlage 4. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

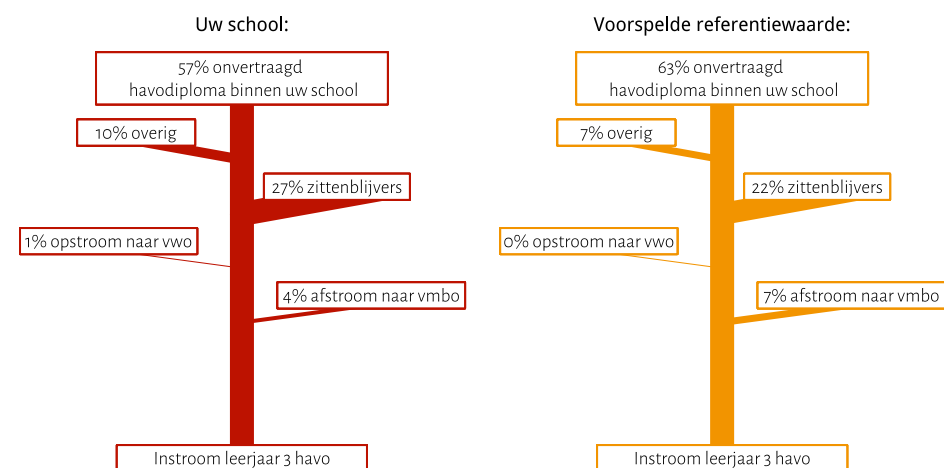
4 HOE ZIET DE SCHOOLLOOPBAAN VAN UW LEERLINGEN ERUIT?

Hoe ziet de schoolloopbaan van uw leerlingen eruit? Dit hoofdstuk begint met de doorstroom van het eerste naar het derde leerjaar. Vervolgens bespreken we de doorstroom vanaf het derde leerjaar. Tot slot besteden we aandacht aan zittenblijven en de profielkeuzes die uw leerlingen maken.

Figuur 4.1 Schoolloopbaan van uw havoleerlingen van leerjaar 1 naar leerjaar 3, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

In **Figuur 4.1** ziet u aan de linkerkant het percentage leerlingen verdeeld naar de onderwijssoorten die uw instelling als geheel (brin) aanbiedt in de brugklasfase als voorbereiding op het havo (bv. havo of vmbo-tl/havo). Aan de rechterkant staat waar uw leerlingen terecht zijn gekomen in het derde leerjaar aan diezelfde instelling.

Figuur 4.2 Schoolloopbaan van uw havoleerlingen vanaf leerjaar 3, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016⁸

Het linker diagram in **Figuur 4.2** betreft de doorstroompercentages vanaf het derde leerjaar binnen uw school. Het rechter diagram geeft de voorspelde referentiewaardes weer. Van uw havoleerlingen heeft 57% onvertraagd het havodiploma gehaald binnen uw school. In vergelijking met de voorspelde referentiewaarde is dit percentage op uw school ongeveer hetzelfde.

Op uw school is 1% opgestroomd naar het vwo. Dit is hoger dan de voorspelde referentiewaarde. 4% is afgestroomd naar het vmbo en dat is lager dan de voorspelde referentiewaarde.

27% van uw havoleerlingen is blijven zitten. Dit is een hoger percentage dan de voorspelde referentiewaarde.

⁸Voor alle begrippen in de figuur is de instroom in leerjaar 3 de basis voor het percentage.

Box 4.1 Welke kenmerken vergroten de kans om af te stromen gedurende de havo?

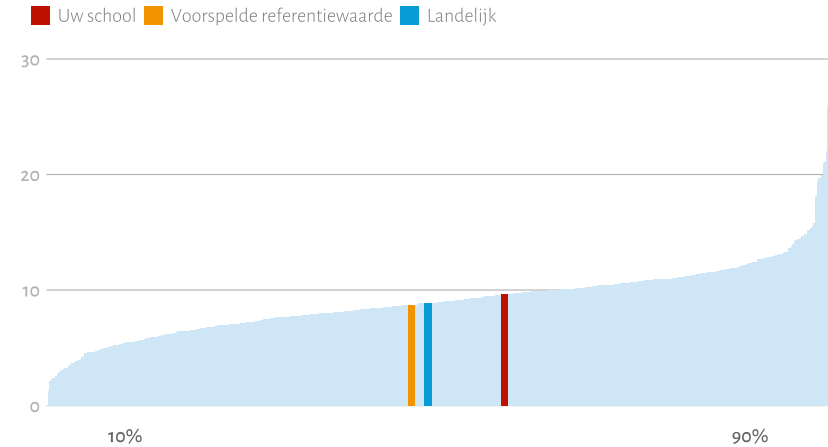
In de afgelopen vijf jaar is het percentage afstromers gedaald. Welke leerling- en schoolkenmerken vergroten de kans om af te stromen? Hierbeneden worden de belangrijkste leerling- en schoolkenmerken beschreven.

- Leerlingen wonend in een huishouden zonder juridische ouders hebben een grotere kans dan leerlingen die in een tweeoudergezin wonen
- Leerlingen uit gezinnen met een lager inkomen hebben een grotere kans dan leerlingen afkomstig uit gezinnen met een hoog inkomen
- Leerlingen uit gezinnen met een lager vermogen hebben een grotere kans dan leerlingen afkomstig uit gezinnen met een hoog vermogen

- Leerlingen die niet op een categorale havoschool zitten hebben een grotere kans
- Leerlingen op scholen in een zeer stedelijk gebied hebben een grotere kans dan leerlingen op scholen in een niet-stedelijk gebied
- Hoe lager het percentage leerlingen afkomstig uit hoge inkomensgezinnen, des te groter de kans

Figuur 4.3 Percentage zittenblijvers vanaf leerjaar 3 gedurende de havo-opleiding, voor de samengevoegde schooljaren 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019⁹

Figuur 4.3 laat zien hoeveel procent van de leerlingen gedurende hun havo-opleiding doubleert. We kijken hierbij naar het totale percentage zittenblijvers vanaf het derde leerjaar. In de figuur worden de scores van alle scholen in oplopende volgorde gezet, waarbij uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde apart worden aangegeven. Links in het figuur ziet u de scholen met het laagste aandeel zittenblijvers, en rechts de scholen met het hoogste aandeel zittenblijvers. Landelijk ligt het percentage zittenblijvers op 9%, maar dat varieert: landelijk liggen de scholen met het 10% laagste aandeel zittenblijvers onder de 5% en de scholen met het 10% hoogste aandeel zittenblijvers boven de 12%.

Voor uw school ligt het percentage zittenblijvers vanaf het derde leerjaar op 10%. In vergelijking met de voorspelde referentiewaarde ligt het percentage op uw school op ongeveer hetzelfde niveau. In vergelijking met het landelijk gemiddelde blijven er op uw school ongeveer even vaak leerlingen zitten.

⁹Het betreft hier een percentage op basis van schooljaren. Het percentage van een schooljaar is een momentopname. In Figuur 4.1 zijn instroomcohorten de basis voor het getoonde percentage. Hierbij is het percentage gebaseerd op de prestaties van een cohort gedurende hun tijd op de middelbare school, gerekend vanaf havo leerjaar 3.

Box 4.2 Welke kenmerken vergroten de kans om te blijven zitten op de havo?

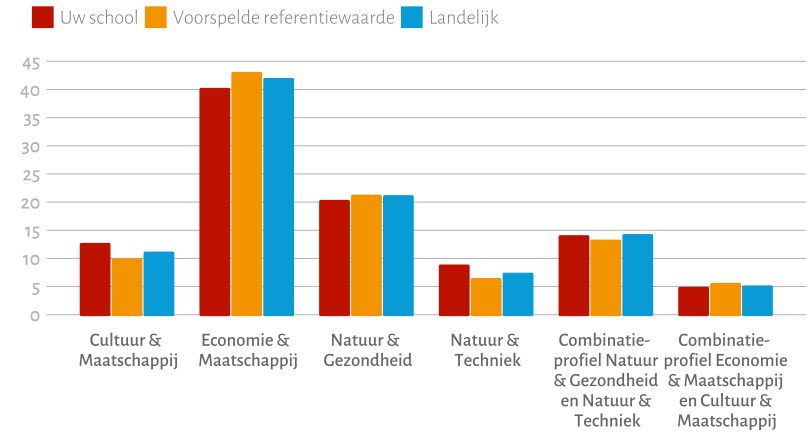
Over het algemeen blijft 9% van de leerlingen vanaf het derde leerjaar zitten. Dit gebeurt het vaakst in leerjaar vier. Hierbeneden worden de belangrijkste leerling- en schoolkenmerken beschreven die de kans om te blijven zitten vergroten.

- Jongens hebben een grotere kans
- Leerlingen wonend in een huishouden zonder juridische ouders of in een huishouden met één juridische ouder hebben een grotere kans dan leerlingen die in een tweeoudergezin wonen

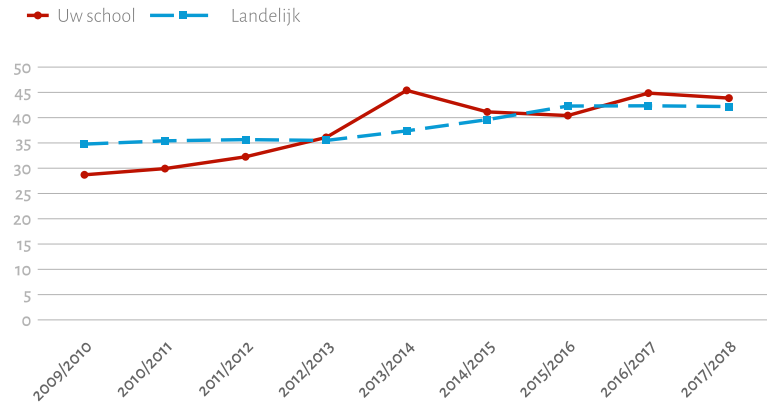

- Hoe hoger het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen op een school, des te groter de kans
- Hoe lager het percentage leerlingen uit APC-gebieden op een school, des te groter de kans
- Leerlingen op scholen met een gemengde grondslag hebben een grotere kans dan leerlingen op scholen met een openbare grondslag

Figuur 4.4 Verdeling eindexamenleerlingen naar profielen, voor de samengevoegde schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

In **Figuur 4.4** laten we zien in welke profielen uw leerlingen eindexamen doen. Landelijk gezien doen de meeste havo-leerlingen examen in het profiel Economie & Maatschappij (42%), gevolgd door Natuur & Gezondheid (21%), Combinatieprofiel Natuur & Gezondheid en Natuur & Techniek (14%), Cultuur & Maatschappij (11%), Natuur & Techniek (7%) en Combinatieprofiel Economie & Maatschappij en Cultuur & Maatschappij (5%). De figuur laat zien in hoeverre de profielkeuzes van uw leerlingen afwijken van deze landelijke cijfers en de voorspelde referentiewaarden.

Figuur 4.5 Percentage havo-leerlingen dat heeft gekozen voor een natuurprofiel, voor de schooljaren 2009/2010 t/m 2017/2018¹⁰

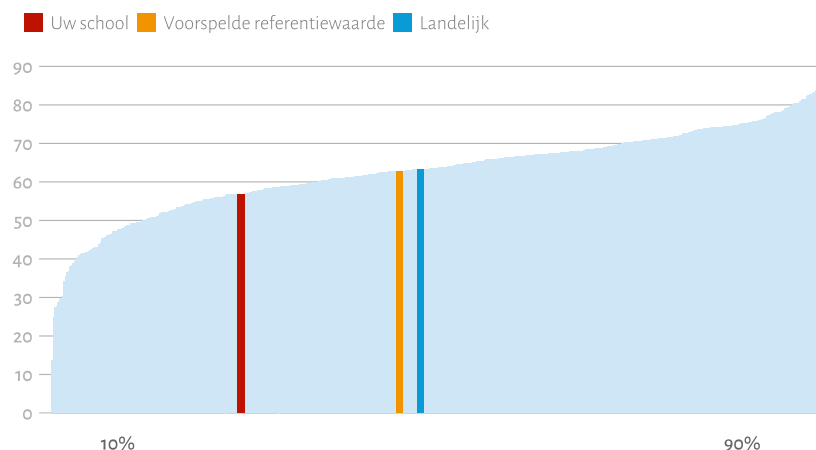
Figuur 4.5 laat de trend zien van het percentage havo-leerlingen dat een natuurprofiel heeft gekozen. Hieronder vallen zowel het profiel Natuur & Gezondheid als het profiel Natuur & Techniek en het combinatieprofiel Natuur & Gezondheid en Natuur & Techniek. Tussen de schooljaren 2009/2010 en 2017/2018 is het percentage havo-leerlingen dat gekozen heeft voor een natuurprofiel gestegen tot 42%.

In schooljaar 2017/2018 heeft 44% van uw havo-leerlingen voor een natuurprofiel gekozen. Dat is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. ●

¹⁰ Ieder schooljaar gaat alleen over cijfers van dat jaar. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

5 HOE SUCCESVOL ZIJN UW LEERLINGEN?

Om te bepalen hoe succesvol uw leerlingen zijn tijdens de havo-opleiding, bestuderen we allereerst het percentage leerlingen dat het havo zonder vertraging heeft afgerond, gemeten vanaf het derde leerjaar. Vervolgens gaan we in op de examenresultaten. Scores leerlingen voor bepaalde vakken op uw opleiding hoger of lager dan gemiddeld?

Figuur 5.1 Percentage leerlingen dat vanaf leerjaar 3 het havo-diploma overtuigd heeft gehaald, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

In **Figuur 5.1** zien we het percentage leerlingen, gemeten vanaf het derde leerjaar, dat hun diploma overtuigd heeft gehaald. In de figuur worden de scores van alle scholen van laag naar hoog weergegeven. Tevens geven we aan wat de positie van uw school is in die verdeling, wat het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde is. Gemiddeld haalt 63% vanaf het derde leerjaar overtuigd een havo-diploma en dat varieert. Landelijk ligt het percentage overtuigd geslaagden voor de 10% laagst scorende scholen onder de 47% en voor de 10% hoogst scorende scholen ligt dit percentage boven de 75%.

Op uw school ligt het percentage leerlingen dat overtuigd het havo-diploma haalt op 57%. Dit is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

Box 5.1 Welke kenmerken vergroten de kans om overtuigd te slagen voor het havo-diploma?

Hierbeneden worden de landelijk belangrijkste leerling- en schoolkenmerken beschreven die een positieve invloed hebben op de kans om overtuigd het havo-diploma te behalen.

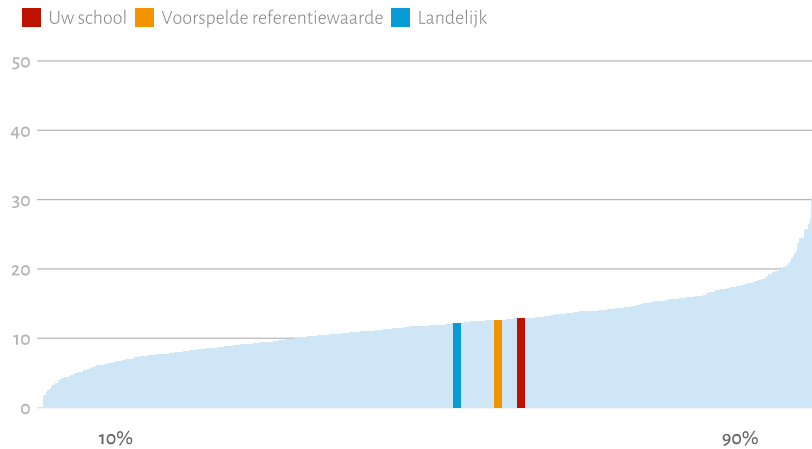

- Leerlingen wonend in een tweoudergezin hebben een grotere kans dan leerlingen die wonen in een huishouden zonder juridische ouders
- Leerlingen zonder migratieachtergrond hebben een grotere kans dan leerlingen met een eerste generatie westerse migratieachtergrond
- Meisjes hebben een grotere kans

- Leerlingen op categorale havoscholen hebben een grotere kans
- Hoe groter de school, des te groter de kans
- Leerlingen op scholen in een matig stedelijk gebied hebben een grotere kans dan leerlingen op scholen in een niet-stedelijk gebied

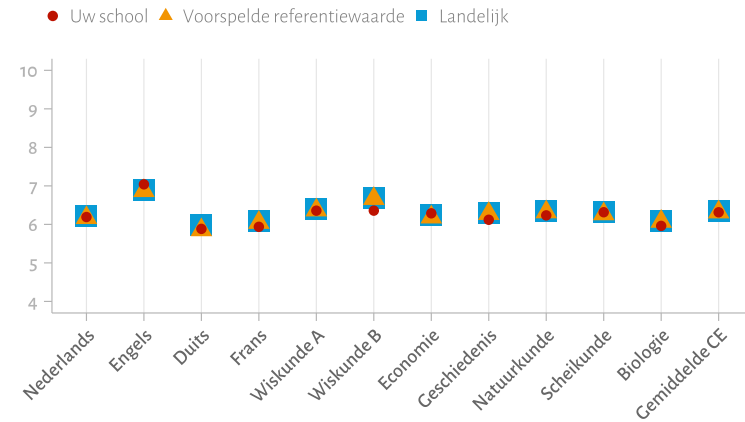

Figuur 5.2 Percentage leerlingen dat gezakt is voor het eindexamen, voor de samengevoegde schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

In **Figuur 5.2** wordt het percentage havisten weergegeven dat gezakt is voor het eindexamen. Ook worden de scores van alle scholen in oplopende volgorde weergegeven. Het landelijk gemiddeld percentage leerlingen dat gezakt is, ligt op 12%, en dit percentage varieert tussen scholen: landelijk ligt het percentage gezakte leerlingen van de 10% laagst scorende scholen onder 6% en voor de 10% hoogst scorende scholen ligt het percentage gezakte leerlingen hoger dan 18%.

Op uw school zakt gemiddeld 13% voor het eindexamen havo. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

Figuur 5.3 Gemiddeld centraal examencijfer per vak, voor de samengevoegde schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018¹¹

In **Figuur 5.3** laten we de centraal examencijfers per vak en het gemiddeld centraal examencijfer over alle vakken zien. Het landelijk gemiddelde voor alle vakken van het centraal examen is 6,4.

Havoleerlingen van uw school halen gemiddeld een 6,3 voor hun centraal examen. Het centraal examencijfer op uw school is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde. In vergelijking met het landelijk gemiddelde ligt het gemiddeld centraal examencijfer op uw school op ongeveer hetzelfde niveau.

We presenteren nu de gegevens specifiek over de vakken Nederlands, Engels en wiskunde¹². Landelijk gezien halen havisten voor Nederlands een 6,2, voor Engels een 6,9 en voor wiskunde een 6,5.

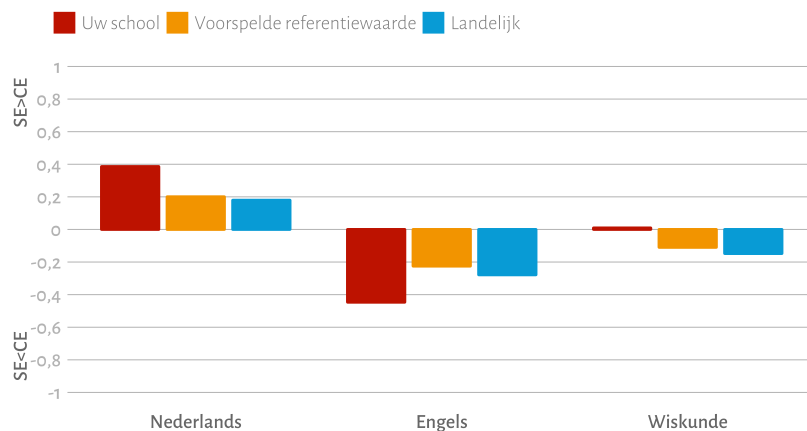
¹¹In deze figuur worden enkel verplichte algemene examenvakken en sectorvakken weergegeven waar zowel school- als centrale examens in worden afgenomen. Daarnaast wordt ook een gemiddeld centraal examencijfer getoond. Bij dat gemiddelde worden alle vakken meegenomen waarin zowel een school- als centraal examen in wordt afgenomen. Mocht uw school een van de vakken niet geven, dan wordt dit vak niet meegenomen in de berekening van het gemiddelde. Waar mogelijk, wordt wel voor uw school een referentiewaarde berekend.

¹²Het centraal examencijfer wiskunde is gebaseerd op het gemiddelde van de vakken wiskunde A en wiskunde B. Wiskunde D is buiten beschouwing gelaten aangezien hier geen centraal examen in wordt afgenomen.

Op uw school halen havisten voor Nederlands gemiddeld een 6,2. Dat is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

Havoleerlingen van uw school halen gemiddeld een 7,0 voor het centraal examen Engels. Dat is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

Havoleerlingen van uw school halen voor wiskunde gemiddeld een 6,4. Dit centraal examencijfer is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

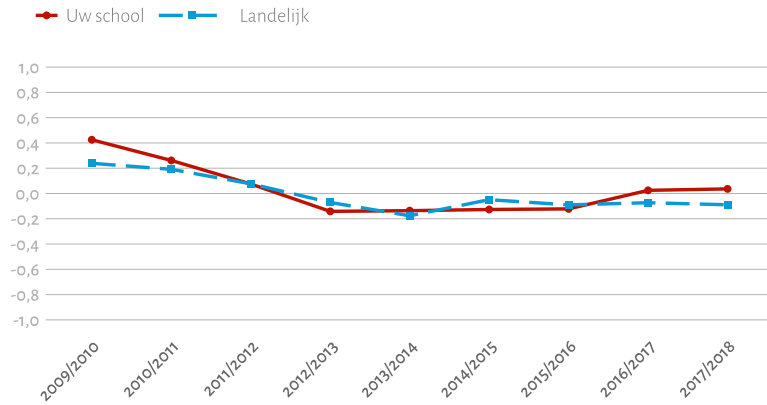
Figuur 5.4 Gemiddelde verschilscore tussen het schoolexamencijfer en centraal examencijfer, voor Nederlands, Engels en wiskunde, voor de samengevoegde schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

In **Figuur 5.4** staan de verschilscores van leerlingen tussen het schoolexamencijfer en het centraal examencijfer voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde. Een positieve score betekent dat het schoolexamencijfer hoger is dan het centraal examencijfer. Landelijk ligt de score voor schoolexamencijfers voor het vak Nederlands 0,2-cijferpunten hoger dan het centraal examencijfer voor het vak Nederlands. Voor het vak Engels is 0,3-cijferpunten lager gescoord op het schoolexamen dan op het centraal examencijfer en voor wiskunde ligt het schoolexamencijfer 0,1-cijferpunten lager dan het centraal examencijfer.

Voor uw school bedraagt het verschil tussen het schoolexamencijfer en centraal examencijfer Nederlands 0,4 -cijferpunten. Deze verschilscore is positief en dat betekent dat leerlingen op uw school gemiddeld gezien een hoger punt krijgen voor hun schoolexamencijfer dan voor hun centraal examencijfer Nederlands. Wanneer we kijken naar de voorspelde referentiewaarde, zien we ook een positieve waarde en dit betekent dat de voorspelde schoolexamencijfers Nederlands ook hoger liggen dan de voorspelde centraal examencijfers Nederlands.

Het verschil tussen het schoolexamencijfer en centraal examencijfer Engels bedraagt op uw school -0,4-cijferpunten. Deze verschilscore is negatief, wat inhoudt dat leerlingen op uw school gemiddeld gezien een lager punt krijgen voor hun schoolexamencijfer dan voor hun centraal examencijfer Engels. We zien ook een negatieve waarde voor de voorspelde referentiewaarde en dit houdt in dat de voorspelde schoolexamencijfers Engels ook lager liggen dan de voorspelde centraal examencijfers Engels.

Op uw school is het verschil tussen het schoolexamencijfer en centraal examencijfer wiskunde 0,0 -cijferpunten. Deze lage waarde geeft aan dat leerlingen op uw school gemiddeld gezien ongeveer hetzelfde punt krijgen voor hun schoolexamencijfer als voor hun centraal examencijfer wiskunde. De voorspelde referentiewaarde is een negatieve waarde en dit betekent dat de voorspelde schoolexamencijfers wiskunde lager liggen dan de voorspelde centraal examencijfers wiskunde.

Figuur 5.5 Gemiddelde afwijking tussen de schoolexamencijfers en centraal examencijfer voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde, voor de schooljaren 2009/2010 t/m 2017/2018¹³

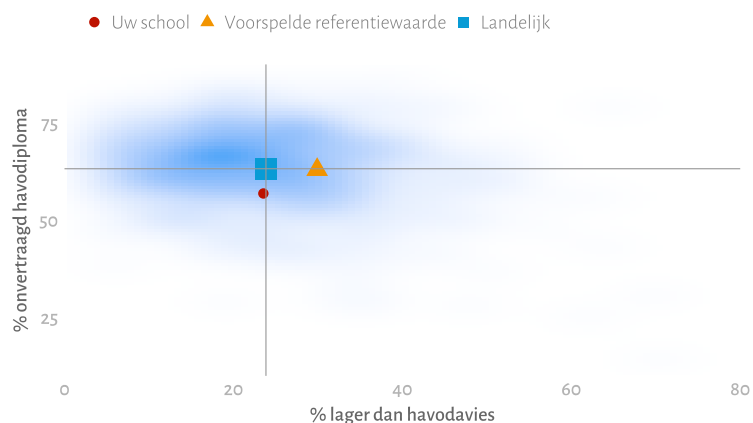
Tot slot laat **Figuur 5.5** de trend zien van de gemiddelde afwijking tussen het schoolexamencijfer en het centraal examencijfer voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde samen. Landelijk ligt het gemiddeld schoolexamencijfer in het schooljaar 2017/2018 voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde 0,1-cijferpunten lager dan het gemiddeld centraal examencijfer voor dezelfde vakken.

In Hoofdstuk 11 wordt ingegaan op de relatie tussen behaalde centraal examencijfer en het studiesucces in het vervolgonderwijs. ●

¹³Ieder schooljaar gaat alleen over cijfers van dat jaar. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

6 KANSEN EN EFFICIËNTIE

Hoe profileert uw school zich bij de instroom van nieuwe leerlingen en wat voor gevolgen heeft dit voor uw school? Zorgt een strenge selectie aan de poort er ook voor dat het percentage onvertraagd geslaagden omhoog gaat? En hoe doen leerlingen het met een hoger basisschooladvies¹⁴ dan havo? Dit zijn vragen die te maken hebben met het geven van kansen aan leerlingen en het rendement van een school.

Figuur 6.1 Relatie kansen en rendement: Percentage leerlingen met advies lager dan havo ten opzichte van het percentage onvertraagd geslaagden, gemeten vanaf leerjaar 3, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

In **Figuur 6.1** wordt weergegeven in hoeverre havoscholen kansen bieden en het percentage leerlingen dat, gemeten vanaf het derde leerjaar, onvertraagd een havodiploma haalt. Via een heatmap laten we de verdeling van alle havoscholen zien. Deze heatmap heeft verschillende kleurengadaties: hoe donkerder de kleur blauw is, des te meer scholen zich op die plek van het kwadrant bevinden. Op de horizontale as staat het percentage leerlingen dat instroomt met een advies lager dan enkelvoudig havo. Dit varieert tussen scholen van ongeveer 5% tot ongeveer

71%. Het landelijk gemiddelde bedraagt 24%. Op de verticale as staat het percentage leerlingen dat vanaf het derde leerjaar zonder vertraging het havodiploma behaalt. Ook dat varieert behoorlijk tussen scholen van ongeveer 14% tot ongeveer 87%. Het landelijk gemiddelde ligt op 63%. Het landelijk gemiddelde van het percentage leerlingen met een advies lager dan havo en het gemiddelde van het percentage leerlingen dat onvertraagd een havodiploma haalt, vormt het snijpunt van de twee assen.

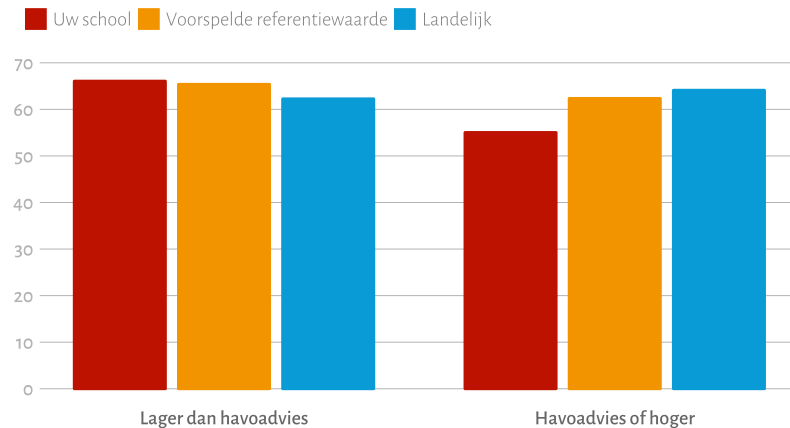
De vraag is of er een relatie bestaat tussen het aannemen van leerlingen met een relatief laag advies en het percentage onvertraagd geslaagden: de verwachting is dat hoe soepeler een school is in het aannemen van leerlingen met een relatief laag advies, des te lager het percentage onvertraagd geslaagden zal zijn. En andersom: hoe meer havoleerlingen met een hoger dan havoadvies instromen op een school, des te hoger zal het percentage onvertraagd geslaagden zijn.

De figuur laat zien dat deze relatie er voor iets minder dan de helft van de scholen niet lijkt te zijn. Voor ongeveer 23% van de scholen geldt dat ze het bieden van kansen weten te combineren met relatief veel leerlingen die onvertraagd het diploma halen (de scholen in het kwadrant rechtsboven). En voor 21% van de scholen geldt juist het omgekeerde: ze bieden relatief weinig kansen en halen ook een laag percentage onvertraagd geslaagden (de scholen in het kwadrant linksboven). Daarnaast zijn er scholen waar wel sprake is van een relatie. Ongeveer 25% van de scholen kan gekarakteriseerd worden als een school die veel kansen biedt, maar waar dit ten koste gaat van het aantal leerlingen dat onvertraagd het havodiploma haalt (de scholen in het kwadrant rechtsonder). 31% van de scholen kan gekarakteriseerd worden als een school die de nadruk legt op het onvertraagd behalen van het diploma en daarbij niet veel kansen biedt aan de poort (scholen in het kwadrant linksboven). Het kan voorkomen dat een school dermate dicht op een as ligt dat de school niet in te delen is in een van de vier kwadranten. Daarbij is het goed om aan te geven dat havoscholen ook deels afhankelijk zijn van de kwaliteit van de adviezen van de basisscholen. Als de toeleverende basisscholen systematisch te hoge adviezen geven, dan moet de ontvangende havoschool ook strenger selecteren.

Uw school kenmerkt zich door een percentage leerlingen met een lager dan

¹⁴De toelichting op de wijze waarop deze indicator berekend is, vindt u in Bijlage 4.

havoadvies dat ongeveer even hoog ligt als het landelijk gemiddelde en een percentage onvertraagd geslaagde leerlingen dat ongeveer even hoog ligt als het landelijk gemiddelde. Met betrekking tot het percentage leerlingen met een lager dan havoadvies, scoort uw school lager dan de voorspelde referentiewaarde. Qua percentage onvertraagd geslaagden scoort uw school ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde. Uw school scoort dus laag qua kansen en gemiddeld qua rendement in vergelijking met de voorspelde referentiewaarde.

Figuur 6.2 Percentage onvertraagd geslaagde leerlingen vanaf leerjaar 3 naar basisschooladvies, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

In **Figuur 6.2** wordt het verschil getoond in het onvertraagd behalen van een havodiploma (vanaf het derde leerjaar), tussen havoleerlingen met een lager advies dan havo en leerlingen met een havoadvies of hoger. Als we het landelijk gemiddelde bekijken, blijkt dat van de leerlingen die een havo-opleiding volgen en in groep 8 een lager advies hebben gekregen, 62% het havodiploma zonder vertraging haalt. Van de leerlingen die een havoadvies of hoger hebben gekregen van de basisschool, haalt 64% onvertraagd het havodiploma. Het verschil tussen deze twee groepen leerlingen is vrijwel nihil. Dit komt waarschijnlijk omdat de beste leerlingen uit de groep die een havoadvies of hoger heeft gehad, zijn opgestroomd naar een hoger niveau.

Van uw leerlingen die zijn ingestroomd in leerjaar 3 met een lager dan havoadvies

heeft 66% het havodiploma onvertraagd gehaald. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde. Van de leerlingen die een havoadvies of hoger hebben gekregen heeft 55% onvertraagd het havodiploma gehaald. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en lager dan het landelijk gemiddelde.

Box 6.1 Welke kenmerken vergroten de kans om onvertraagd de havo af te ronden als het basisschooladvies lager dan havo is?

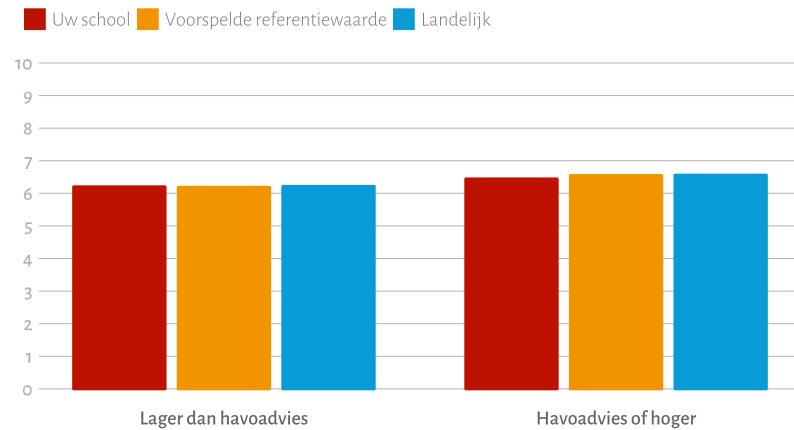
Hierbeneden worden de leerling- en schoolkenmerken beschreven die de kans vergroten om onvertraagd het havodiploma te halen voor leerlingen met een basisschooladvies dat lager was dan enkelvoudig havoadvies.

- Meisjes hebben een grotere kans
- Leerlingen wonend in een tweoudergezin hebben een grotere kans dan leerlingen die wonen in een huishouden zonder juridische ouders
- Leerlingen zonder migratieachtergrond hebben een grotere kans dan leerlingen met een eerste generatie niet-westerse migratieachtergrond

- Leerlingen op categorale havoscholen hebben een grotere kans
- Leerlingen op scholen in een matig stedelijk gebied hebben een grotere kans dan leerlingen op scholen in een niet-stedelijk gebied
- Hoe groter de school, des te groter de kans

Figuur 6.3 Gemiddeld centraal examencijfer voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde naar basisschooladvies, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

Figuur 6.3 toont de samenhang tussen het basisschooladvies en het gemiddeld centraal examencijfer voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde¹⁵. We zien dat leerlingen met een advies lager dan havo gemiddeld een lager centraal examencijfer halen op deze drie vakken dan leerlingen met een havoadvies of hoger. Landelijk halen leerlingen met een lager advies gemiddeld een 6,2 voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde. Leerlingen met een havoadvies of hoger, halen landelijk gemiddeld een 6,6.

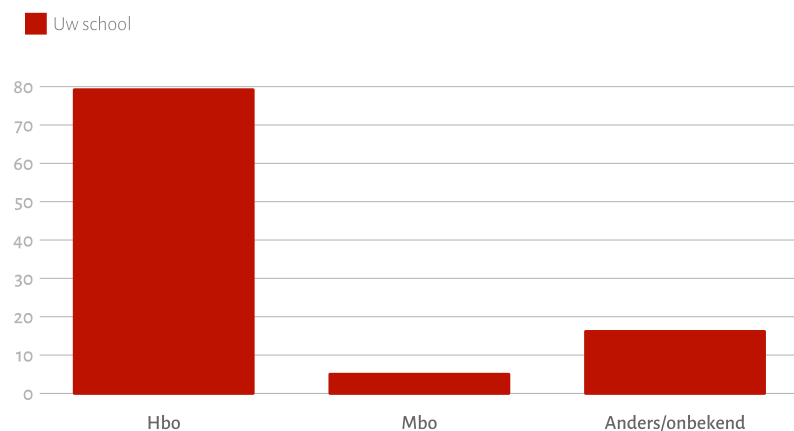
Voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde halen leerlingen op uw school met een lager dan havoadvies, gemiddeld een 6,2 voor hun centraal examen. Leerlingen met een havoadvies of hoger halen gemiddeld een 6,4. Vergeleken met de voorspelde referentiewaarde scoren uw leerlingen met een lager dan havoadvies over het algemeen hetzelfde. Uw leerlingen met een havoadvies of hoger scoren ongeveer hetzelfde als de voorspelde referentiewaarde. In vergelijking met het landelijk gemiddelde scoren uw leerlingen met een lager dan havoadvies gemiddeld ongeveer hetzelfde op het centraal examen. Leerlingen met een havoadvies of hoger

¹⁵Het centraal examencijfer wiskunde is gebaseerd op het gemiddelde van de vakken wiskunde A en wiskunde B. Wiskunde D is buiten beschouwing gelaten aangezien hier geen centraal examen in wordt afgenomen.

halen op uw school gemiddeld ongeveer hetzelfde centraal examencijfer als het landelijk gemiddelde. ●

7 OPLEIDINGSNIVEAU VERVOLGONDERWIJS

Waar gaan uw leerlingen naartoe nadat ze uw opleiding verlaten hebben? **Figuur 7.1** geeft een eerste indicatie. De figuur toont de onderwijsbestemming van uw oud-leerlingen in het tweede jaar na het verlaten van uw opleiding. We tellen het eerste jaar niet mee, omdat veel leerlingen dan voor een tussenjaar kiezen of om een andere reden snel uitvallen.

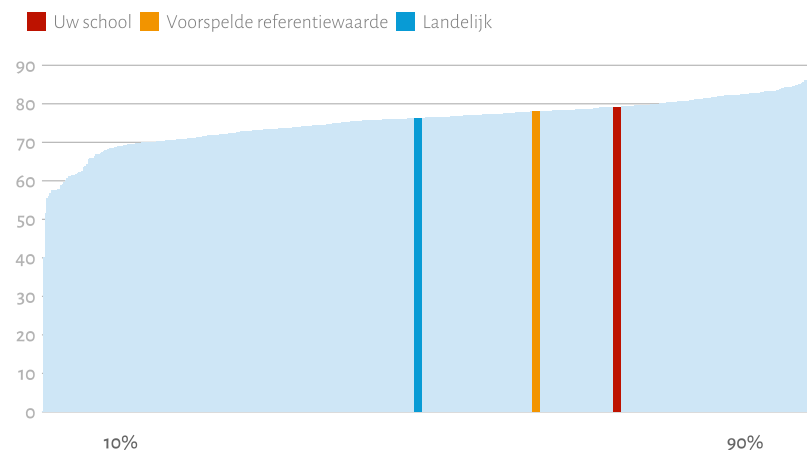
Figuur 7.1 Procentuele verdeling niveau vervolgonderwijs twee jaar na het verlaten van uw opleiding, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017¹⁶

Voor uw school geldt dat twee jaar na het behalen van het havodiploma 79% staat ingeschreven in het hbo. 5% is doorgestroomd naar het mbo. 16% staat ingeschreven in een ander opleidingsniveau dan mbo of hbo of staat niet (meer) ingeschreven in het Nederlands bekostigd onderwijs.

Wat leiden we af uit deze doorstroomcijfers? Dat wordt duidelijker als we ze in een breder perspectief plaatsen door de doorstroomcijfers te vergelijken met andere

¹⁶Onder de categorie 'anders/onbekend' vallen ook studenten die in het buitenland of aan een particuliere school studeren.

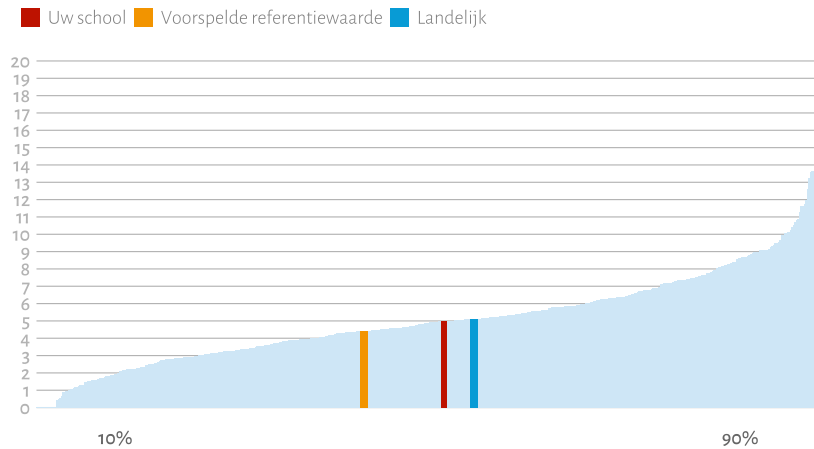
scholen en met de score van de voorspelde referentiewaarde. In de **Figuren 7.2, 7.3 en 7.4** geven we de scores van alle scholen in oplopende volgorde weer. Links in de figuren ziet u de scholen met de laagste scores, en rechts de scholen met de hoogste scores. In die figuren worden met gekleurde lijnen uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde uitgelicht.

Figuur 7.2 Percentage oud-leerlingen dat twee jaar na het eindexamen ingeschreven staat in het hbo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

Figuur 7.2 laat zien hoeveel procent van de havogediplomeerden twee jaar na afronding van het havo staat ingeschreven in het hbo. Landelijk ligt dat op 76%. Voor de meeste scholen geldt dat het merendeel van de gediplomeerde havisten doorstroomt naar het hbo. Voor de 10% laagst scorende scholen, ligt het percentage doorstroom naar het hbo lager dan 69% en voor de 10% hoogst scorende scholen ligt dit percentage hoger dan 83%.

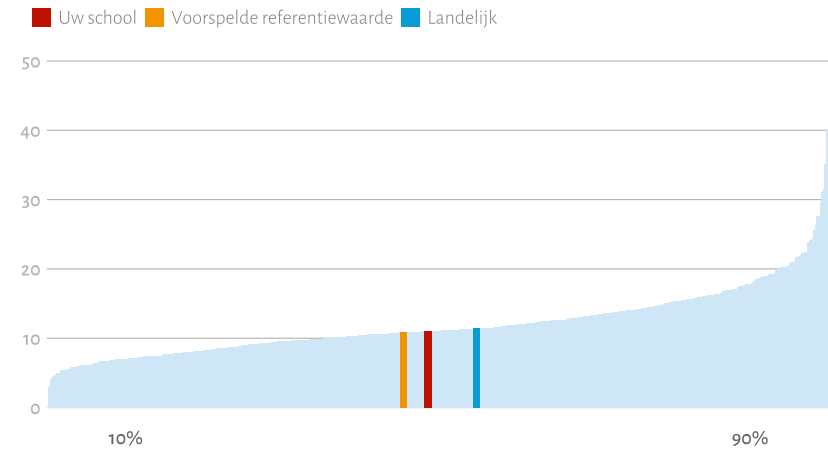
Voor uw school ligt het percentage doorstromers naar het hbo op 79%. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

Figuur 7.3 Percentage oud-leerlingen dat twee jaar na het eindexamen ingeschreven staat in het mbo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

Figuur 7.3 presenteert de doorstroompercentages van het havo naar het mbo. Van alle havogediplomeerden zit 5% twee jaar na het verlaten van het havo op het mbo. Dit varieert echter tussen scholen: de 10% laagst scorende scholen bevinden zich onder de 2% en bij de 10% hoogst scorende scholen ligt dit percentage boven de 9%.

Van uw oud-leerlingen stroomt 5% door vanuit uw havo naar het mbo. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

Figuur 7.4 Percentage oud-leerlingen dat twee jaar na het eindexamen niet (meer) in het onderwijs staat ingeschreven, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017¹⁷

Figuur 7.4 toont het percentage havogediplomeerden dat na twee jaar niet (meer) staat ingeschreven in het bekostigd vervolgonderwijs. Naast havogediplomeerden die zijn gestopt met het volgen van een opleiding, vallen hier ook leerlingen onder die bijvoorbeeld een opleiding volgen in het buitenland of naar een particuliere school gaan. Landelijk ligt dit percentage op 11%. Dit varieert: de 10% laagst scorende scholen liggen onder de 7% en bij de 10% hoogst scorende scholen boven de 18%.

Van uw oud-leerlingen staat 11% na twee jaar niet (meer) ingeschreven in het Nederlands bekostigd onderwijs. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde. ●

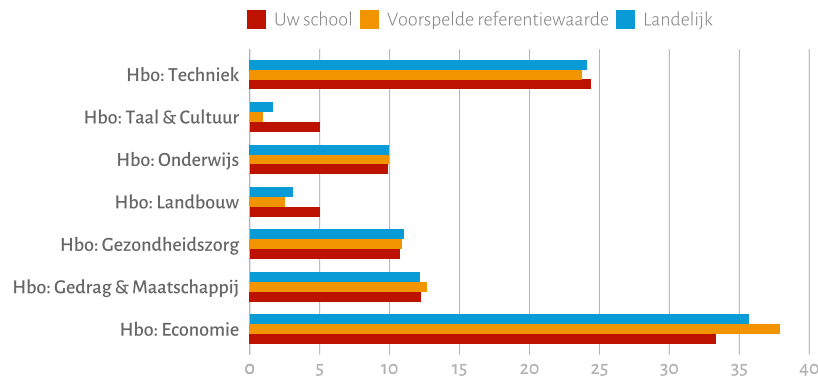
¹⁷a. In verband met de leesbaarheid zijn alle waarden boven de 40% oud-leerlingen die niet (meer) in het onderwijs ingeschreven staan in dit figuur afgerond op 40%. In zowel de onderstaande tekst als in Bijlage 3 zijn deze cijfers niet afgerond.

b. Dit percentage hoeft niet gelijk te zijn aan het percentage 'anders/onbekend' in Figuur 7.1. In Figuur 7.1 gaat het om oud-leerlingen die in een ander opleidingsniveau dan mbo of hbo staan ingeschreven en om oud-leerlingen die niet (meer) staan ingeschreven in het Nederlands bekostigd onderwijs. Figuur 7.4 gaat alleen over oud-leerlingen die niet (meer) staan ingeschreven in het Nederlands bekostigd onderwijs.

8 SECTOR VERVOLGONDERWIJS

Welke opleiding kiezen uw oud-leerlingen in het hbo? En wat kan er gezegd worden over de landelijke samenhang tussen de profielen op de havo en de sectoren op het hbo?

Figuur 8.1 Procentuele verdeling studerende oud-leerlingen van uw school naar hbo-sector twee jaar na het verlaten van het havo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

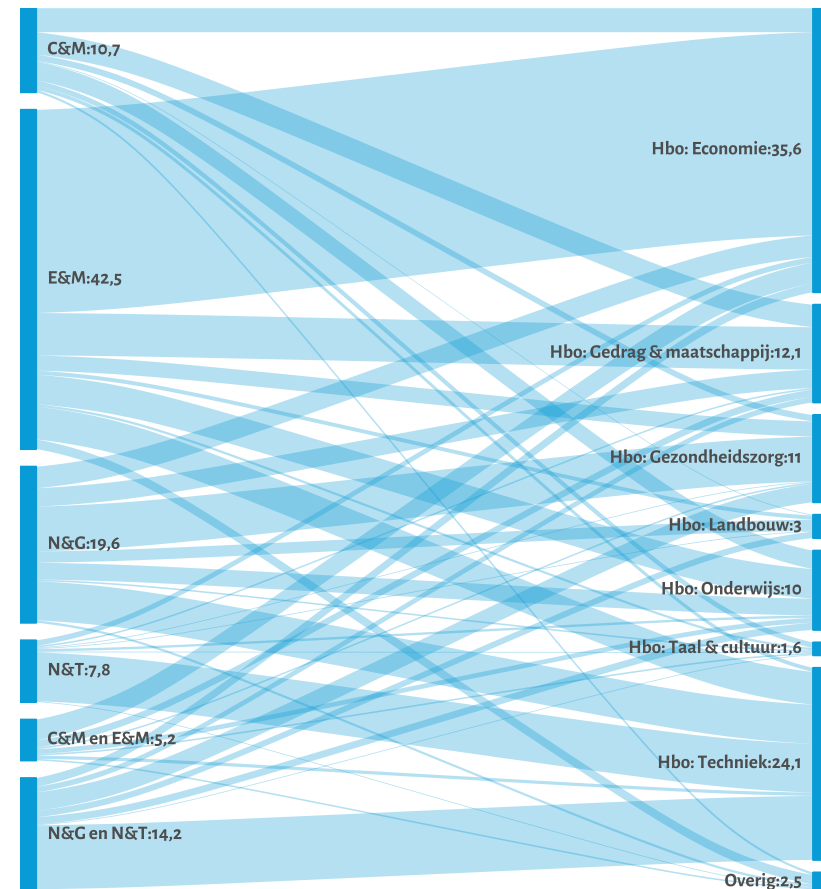
In **Figuur 8.1** staat in welke hbo-sectoren uw leerlingen terecht komen, vergeleken met de voorspelde referentiewaarde voor uw school en het landelijk gemiddelde. Landelijk gezien stromen de meeste leerlingen door naar de hbo-sectoren Economie, Techniek en Gedrag & Maatschappij. Het minst vaak stromen havigediplomeerden door naar de hbo-sectoren Taal & Cultuur en Landbouw.

33% van uw havoleerlingen kiest voor een studie in de sector Economie. Dit percentage ligt ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde. In vergelijking met het landelijk gemiddelde is dit percentage op uw school ongeveer even hoog.

De doorstroom naar de sector Techniek is vanuit uw school 24% en dat is ongeveer

even hoog als de voorspelde referentiewaarde. De doorstroom naar de sector Techniek op uw school is ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Vanuit uw school kiest 12% van uw havoleerlingen voor een studie in de sector Gedrag & Maatschappij en dit is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde. Uw schoolpercentage ligt ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

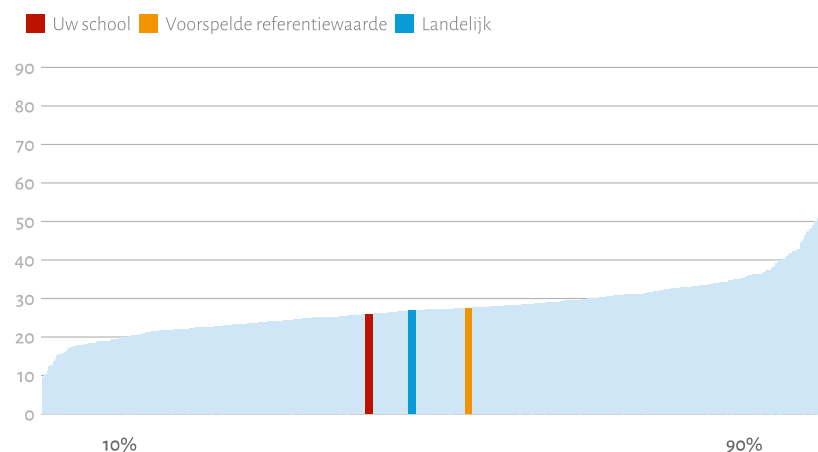
Figuur 8.2 Landelijke samenhang tussen profiel tijdens voortgezet onderwijs en sector in het vervolgonderwijs twee jaar na verlaten havo-opleiding, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

Kiezen leerlingen een studie die past bij hun profielkeuze of kiezen zij uiteindelijk voor een andere studierichting? In **Figuur 8.2** tonen we de landelijke samenhang tussen de profielkeuze op het havo en de gekozen studierichting in het hbo. Leerlingen die voor een ander type vervolgonderwijs hebben gekozen (bijvoorbeeld mbo) worden bij deze figuur buiten beschouwing gelaten.

Landelijk kunnen we stellen dat havogediplomeerden die doorstromen naar het hbo dit vaak binnen dezelfde studierichting doen. Zo toont de figuur dat met name vanuit de havoprofielen Techniek (N&T, N&G en N&G en N&T) en Economie (voornamelijk E&M) een groot deel van de gediplomeerden verder gaat met een hbo-studie in dezelfde studierichting. ●

9 STUDIEWISSEL VERVOLGONDERWIJS

Hoe goed slaagt uw school erin uw leerlingen te begeleiden naar een passende plaats in het vervolgonderwijs? Een belangrijke aanwijzing daarvoor is hoeveel oud-leerlingen van studie wisselen. Nu komt studiewissel vrij vaak voor en daarbij spelen veel factoren een rol. Een school heeft daar maar beperkt invloed op. Daarom is het vooral van belang om te kijken of die uitval hoger of juist lager ligt dan de voorspelde referentiewaarde of het landelijk gemiddelde.

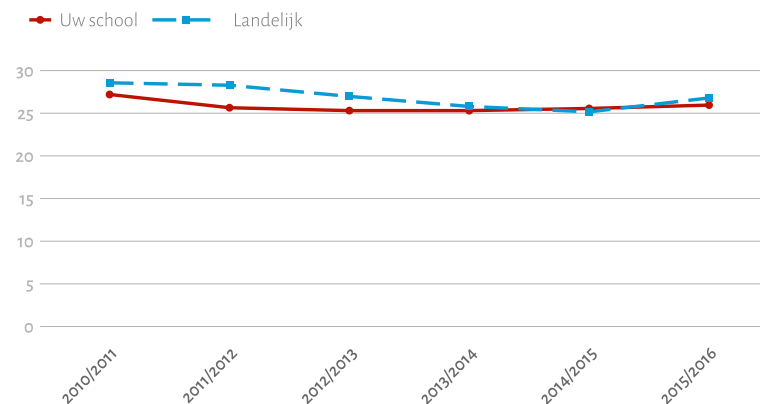

Figuur 9.1 Vergelijking van het percentage oud-leerlingen dat gestart is met een opleiding in het hbo en binnen twee jaar van studie wisselt, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

In **Figuur 9.1** staat het percentage oud-leerlingen dat na het verlaten van uw school met een opleiding in het hoger beroepsonderwijs is begonnen en binnen twee jaar van studie gewisseld is. Wanneer de studiewissel sterk boven het landelijk gemiddelde ligt, krijgen wellicht (te veel) leerlingen een advies voor een opleiding waar zij eigenlijk niet op hun plek zijn. In de figuur worden de scores van alle scholen in oplopende volgorde gezet. Tevens geven we aan wat de positie van uw school is in die verdeling, wat het landelijk gemiddelde en de voorspelde referentiewaarde is. Van alle havogediplomeerden volgt 27% in het tweede studiejaar van het hbo een

andere studie dan in het eerste studiejaar. Dit varieert echter tussen scholen: de 10% laagste scores zitten onder de 19% en de 10% hoogste scores zitten boven de 36%.

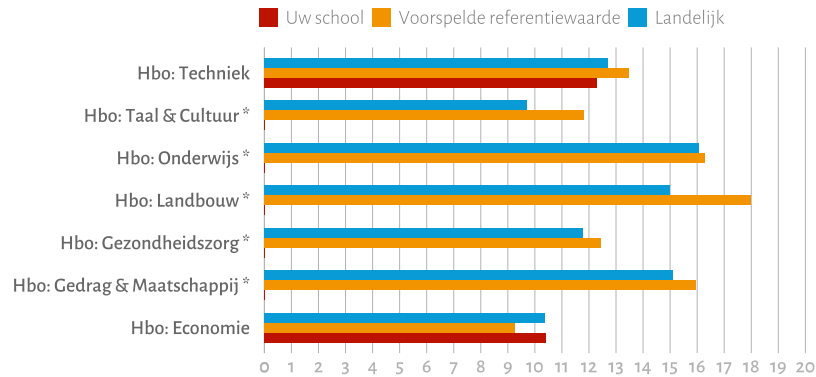
26% van uw oud-leerlingen is binnen twee jaar van studie gewisseld. Dat is ongeveer even hoog als de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer even hoog als het landelijk gemiddelde.

Figuur 9.2 Vergelijking van trends in het percentage oud-leerlingen dat gestart is met een opleiding in hoger beroepsonderwijs en binnen twee jaar van studie gewisseld is, voor de uitstroomcohorten 2010/2011 t/m 2015/2016¹⁸

Om het percentage wisselaars in perspectief te plaatsen geeft **Figuur 9.2** een beeld van de ontwikkelingen op de langere termijn. Omdat we de studiewissel bepalen twee jaar na het behalen van het havodiploma, hebben deze cijfers betrekking op de uitstroomcohorten 2010/2011 tot en met 2015/2016. In deze periode is na een lichte daling het percentage weer wat gestegen naar 27% in het laatste jaar.

¹⁸Het betreft hier driejaarsgemiddelden, voor meer informatie zie Bijlage 4. Als er informatie over uw school ontbreekt in de trendfiguur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

Figuur 9.3 Vergelijking percentages sectorwisselaars, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

* Vanwege te kleine aantallen ($n \leq 5$) worden geen cijfers gepresenteerd.

Figuur 9.3 toont het percentage sectorwisselaars van oud-leerlingen uit uw havo-opleiding, de voorspelde referentiewaarde en het landelijk gemiddelde. De genoemde sector in de figuur is de sector waarin leerlingen direct na het verlaten van het havo een opleiding zijn gestart. Deze cijfers geven een indicatie van de kwaliteit van het gegeven studieadvies. Wanneer het percentage studiewissels dat leidt tot een sectorwissel in een bepaalde sector sterk boven het landelijk gemiddelde ligt, krijgen wellicht (te veel) leerlingen een advies voor een opleiding in die sector, terwijl ze daar eigenlijk niet op hun plek zijn. Uit de figuur blijkt dat landelijk gezien het percentage oud-leerlingen dat twee jaar na afstuderen van studie gewisseld is en daardoor in een andere sector terecht is gekomen, het grootst is in de sectoren Onderwijs en Gedrag & Maatschappij.

Box 9.1 Welke kenmerken verhogen de kans op studiewissel in het vervolgonderwijs?

Landelijk gezien wisselt gemiddeld ongeveer 27% van de studenten van studie binnen twee jaar na het behalen van het havodiploma. Hierbeneden worden de leerling- en schoolkenmerken beschreven die de kans op studiewissel in het hbo verhogen.

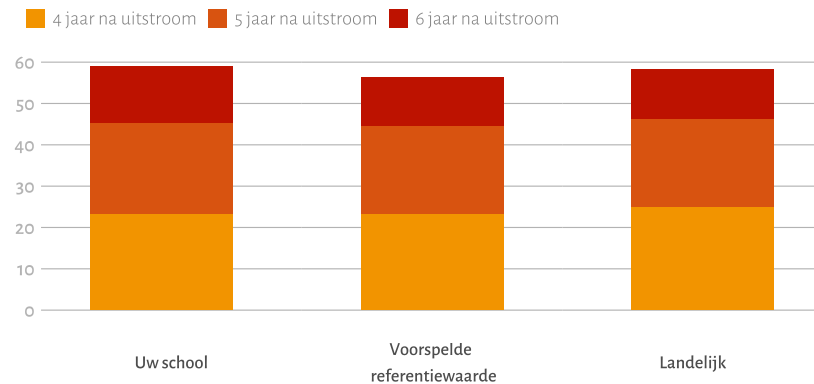
- Jongens hebben een grotere kans
- Leerlingen met een eerste generatie westerse migratieachtergrond of een tweede generatie niet-westerse migratieachtergrond hebben een grotere kans dan leerlingen zonder migratieachtergrond

- Leerlingen op categorale havoscholen hebben een grotere kans
- Leerlingen op scholen in een niet-stedelijk gebied hebben een grotere kans dan leerlingen op scholen in een sterk stedelijk gebied
- Hoe hoger het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen op een school, des te groter de kans

10 SUCCES IN HET VERVOLGONDERWIJS: PRESTATIES EN UITVAL

Hoe goed presteren uw oud-leerlingen in het vervolgonderwijs? En hoe goed doen ze het in vergelijking met leerlingen van andere scholen?

Figuur 10.1 Cumulatief percentage oud-leerlingen dat gediplomeerd uitstroomt met een hbo-bachelordiploma, vier, vijf en zes jaar na verlaten van het havo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2009/2010, 2010/2011 en 2011/2012¹⁹

Figuur 10.1 toont het percentage leerlingen dat na het behalen van een havodiploma doorgestroomd is naar het hbo en een hbo-bachelordiploma heeft gehaald binnen de drie peilmomenten: vier, vijf en zes jaar na verlaten van het havo. De percentages zijn cumulatief. Van alle havogediplomeerden die een hbo-bacheloropleiding zijn gaan volgen, haalt 25% binnen vier jaar een hbo-bachelordiploma. Na vijf jaar ligt dit percentage op 46% en na zes jaar op 58%.

Van uw oud-leerlingen die zijn doorgestroomd naar een hbo-bacheloropleiding, heeft 23% binnen vier jaar een hbo-bachelordiploma gehaald. Na vijf jaar heeft 45%

¹⁹Als er informatie over uw school ontbreekt in de figuur kan dat zijn omdat er geen gegevens beschikbaar zijn voor uw school of omdat er minder dan zes leerlingen zijn waarop het percentage is gebaseerd.

een hbo-bachelordiploma gehaald en na zes jaar is dit 59%. Het percentage dat na zes jaar een hbo-bachelordiploma heeft gehaald is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Box 10.1 Welke kenmerken vergroten de kans om onvertraagd een hbo-bachelordiploma te halen?

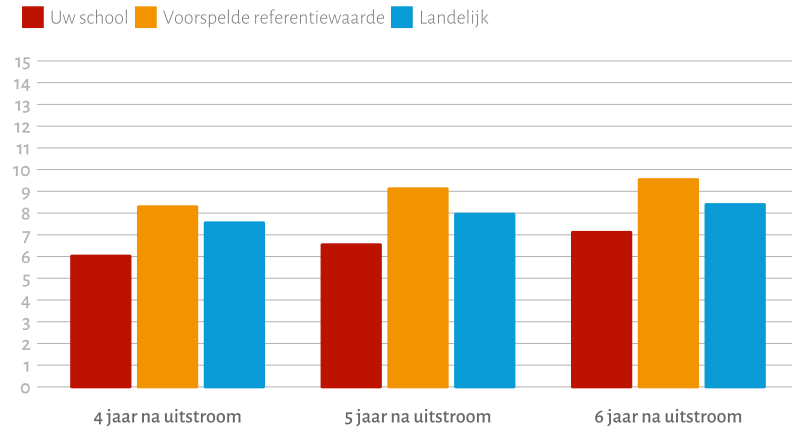
Hierbeneden worden de belangrijkste leerling- en schoolkenmerken beschreven die de kans vergroten op het behalen van een hbo-bachelordiploma binnen vier jaar na het verlaten van de havo.

- Meisjes hebben een grotere kans
- Leerlingen wonend in een tweeoudergezin hebben een grotere kans dan leerlingen die wonen in een huishouden zonder juridische ouders
- Leerlingen zonder migratieachtergrond hebben een grotere kans dan leerlingen met een eerste generatie westerse migratieachtergrond

- Hoe lager het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen op een school, des te groter de kans
- Hoe lager het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond op een school, des te groter de kans
- Hoe lager het percentage leerlingen afkomstig uit gezinnen met een hoog inkomen, des te groter de kans

Figuur 10.2 Percentage oud-leerlingen dat geen onderwijs volgt en geen diploma heeft gehaald, vier, vijf en zes jaar na het verlaten van het havo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2009/2010, 2010/2011 en 2011/2012

Niet iedereen die slaagt voor het havo haalt een diploma in het vervolgonderwijs.

Figuur 10.2 laat het percentage oud-leerlingen zien dat na afronding van het havo ofwel is doorgestroomd naar bekostigd vervolgonderwijs, maar zonder diploma het vervolgonderwijs heeft verlaten, ofwel nooit aan een vervolgopleiding is begonnen.²⁰ Dit wordt bekeken op drie peilmomenten: vier, vijf en zes jaar nadat ze een havodiploma hebben behaald.

Landelijk staat 8% van alle havogediplomeerden na vier jaar niet meer ingeschreven in het bekostigd onderwijs in Nederland en heeft ook geen diploma. Na vijf jaar is dit percentage 8%. Zes jaar na het behalen van een havodiploma ligt dit op 8%.

Van uw havogediplomeerden staat 6% na vier jaar niet meer ingeschreven in het bekostigd onderwijs en heeft ook geen diploma gehaald. Na vijf jaar ligt dit percentage voor uw school op 7% en na zes jaar op 7%. Het percentage dat na zes jaar niet meer staat ingeschreven en ook geen diploma heeft gehaald is lager dan de voorspelde referentiewaarde en ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde.

²⁰Deze leerlingen hebben zich mogelijk wel ingeschreven voor een studie in het buitenland of voor een studie aan een particuliere school.

Box 10.2 Welke kenmerken vergroten de kans om ongediplomeerd uit te vallen?

Landelijk valt 8% van de havogediplomeerden uit het vervolgonderwijs na het behalen van het havodiploma. Hierbeneden worden de belangrijkste leerling- en schoolkenmerken beschreven die de kans vergroten om zes jaar na het behalen van het havodiploma ongediplomeerd het vervolgonderwijs te verlaten.

- Leerlingen wonend in een huishouden zonder juridische ouders hebben een grotere kans dan leerlingen die in een tweeoudergezin wonen

- Jongens hebben een grotere kans

- Leerlingen uit gezinnen met een lager vermogen hebben een grotere kans

- Hoe hoger het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond op een school, des te hoger de kans

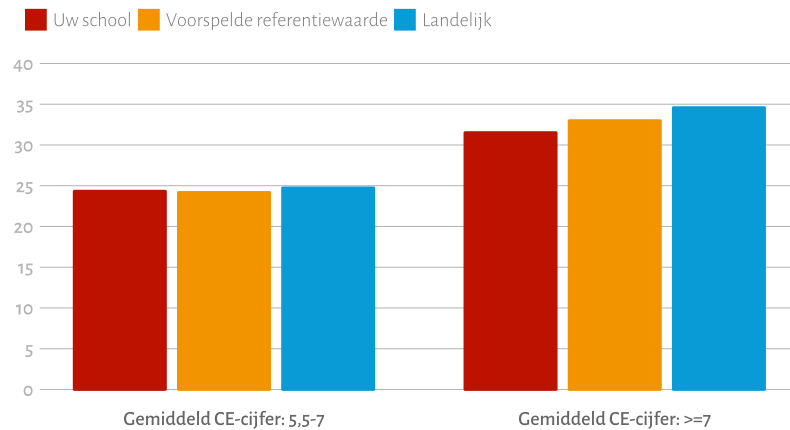

- Hoe hoger het percentage leerlingen afkomstig uit gezinnen met een hoog inkomen, des te groter de kans

- Leerlingen op scholen in een sterk stedelijk gebied hebben een grotere kans dan leerlingen op scholen in een niet-stedelijk gebied

11 VOORSPELLINGSKRACHT VAN CENTRAAL EXAMENCIJFERS

Hoe voorspellend zijn examencijfers voor het studiesucces in het vervolgonderwijs? De vraag is of uw (oud)-leerlingen die hogere cijfers hebben behaald ook succesvoller in het vervolgonderwijs zijn? We richten ons hier op CE-cijfers omdat dit een objectieve meting is die vergelijkbaar is over alle scholen in Nederland.

Figuur 11.1 Percentage leerlingen dat onvertraagd een hbo-diploma haalt, onderverdeeld naar gemiddeld CE-cijfer, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2011/2012, 2012/2013 en 2013/2014

Figuur 11.1 toont het percentage leerlingen dat onvertraagd een hbo-bachelordiploma heeft gehaald. De groep is gesplitst in leerlingen die gemiddeld lager dan een 7 hebben gehaald op hun centraal examen en leerlingen die een 7 of hoger hebben gehaald. 25% van de leerlingen met een gemiddeld CE-cijfer lager dan een 7 haalt binnen vier jaar een hbo-bachelordiploma. Voor leerlingen die gemiddeld een 7 of hoger scoren ligt dit op 35%. Leerlingen met een CE-cijfer onder een 7 halen hun hbo-bachelordiploma binnen vier jaar minder vaak leerlingen met een CE-cijfer hoger dan een 7.

Van uw havogediplomeerden met een CE-cijfer gemiddeld lager dan een 7 heeft

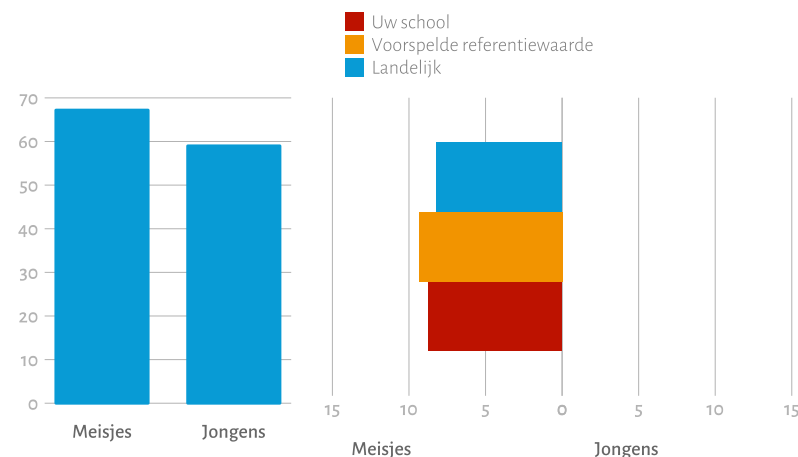
24% na vier jaar een hbo-bachelordiploma behaald. Dat is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. Van uw havogediplomeerden met een gemiddeld CE-cijfer van een 7 of hoger heeft 32% na vier jaar een hbo-bachelordiploma behaald. Dat is ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ook ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. ●

12 SOCIALE VERSCHILLEN

In hoeverre bestaan er sociale verschillen in schoolprestaties tussen de leerlingen op uw school en in het vervolgonderwijs? Zijn er sociale verschillen tussen leerlingen die onvertraagd een havodiploma behalen of tussen leerlingen die doorstromen naar het hbo? Daarover gaan de volgende figuren. In de figuren wordt voor twee indicatoren bekeken wat de verschillen tussen groepen leerlingen zijn, namelijk: het percentage leerlingen dat onvertraagd het havodiploma haalt en het percentage leerlingen dat doorstroomt naar een hbo-opleiding. De leerlingen zijn ingedeeld op basis van geslacht, migratieachtergrond en huishoudinkomen. De figuren tonen de verschillen voor deze groepen voor uw school, de voorspelde referentiewaarde en het landelijke gemiddelde.

Vanwege privacyregels presenteren wij over uw school geen absolute percentages die betrekking hebben op de aangeduide groepen. Daarom staan in dit hoofdstuk verschillen tussen de groepen centraal. Echter, om toch een indicatie te geven van de absolute percentages worden op landelijk niveau niet alleen de verschillen maar ook de absolute percentages gepresenteerd.

Geslacht

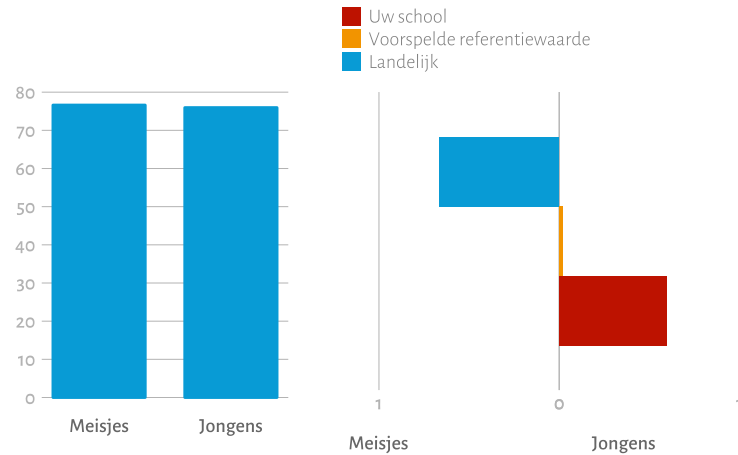

Figuur 12.1 Landelijke percentages en verschillen voor jongens en meisjes die onvertraagd het havodiploma behalen vanaf leerjaar 3, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

In **Figuur 12.1** toont aan de linkerkant de landelijke percentages met betrekking tot het zonder vertraging behalen van het havodiploma, op basis van geslacht. Landelijk blijkt, gemeten vanaf leerjaar 3, dat 67,2% van de meisjes onvertraagd het havodiploma behaalt tegenover 59,0% van de jongens. De verschillen bedraagt dus 8,2% in het voordeel van meisjes. Dit percentage is ook te zien in de rechterkant van **Figuur 12.1** waar verder ook de verschillen staan weergegeven voor uw school en de voorspelde referentiewaarde.

Voor uw school is dit verschil 8,7% in het voordeel van meisjes. Dit betekent dat meisjes vaker onvertraagd het havodiploma behalen vergeleken met jongens. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld. Uit de voorspelde referentiewaarde blijkt dat op uw school, zoals verwacht meisjes vaker onvertraagd het havodiploma behalen dan jongens.

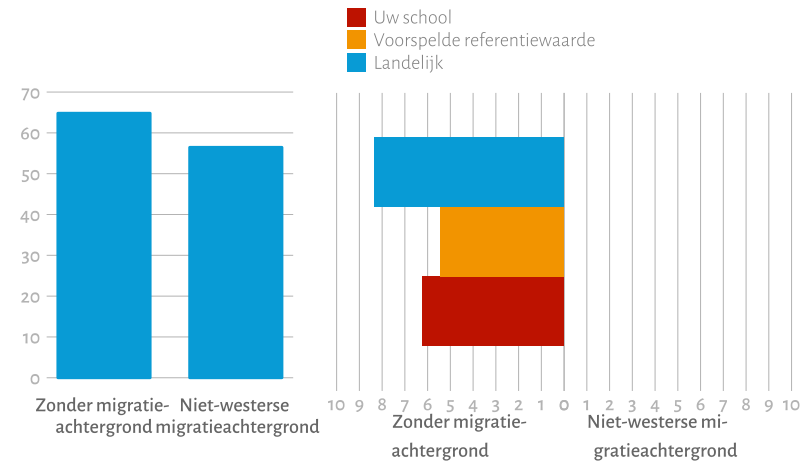

Figuur 12.2 Verschil in percentage jongens en meisjes dat doorstroomt naar het hbo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

In **Figuur 12.2** toont aan de linkerzijde de landelijke percentages met betrekking tot het doorstromen naar een hbo-opleiding op basis van geslacht. Landelijk blijkt dat 76,6% van de meisjes doorstroomt naar het hbo tegenover 76,0% van de jongens. De verschillscore bedraagt dus 0,7 % in het voordeel van meisjes . Dit percentage is ook te zien in de rechterzijde van Figuur 12.2 waar verder ook de verschillscores staan weergegeven voor uw school en de voorspelde referentiewaarde.

Voor uw school is dit verschil 0,6 % in het voordeel van jongens. Dit betekent dat meisjes minder vaak doorstromen naar een hbo-opleiding vergeleken met jongens. Dit is tegengesteld aan het landelijke beeld. In tegenstelling tot de verwachting op basis van de voorspelde referentiewaarde is er op uw school wel een verschil en stromen jongens vaker door naar het hbo dan meisjes.

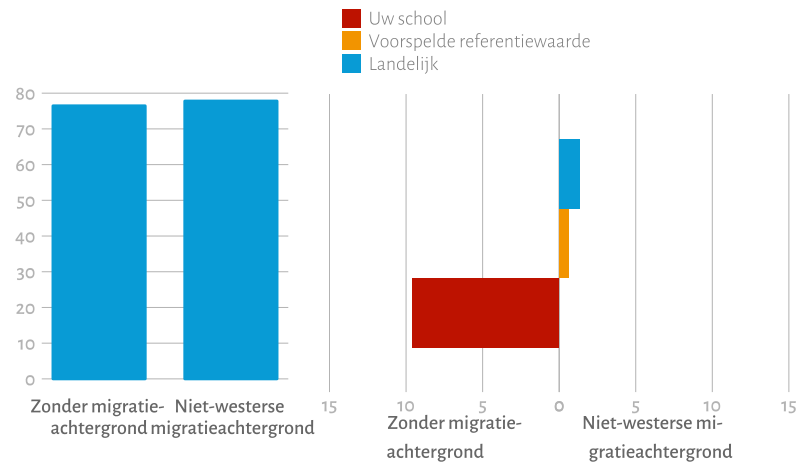
Migratieachtergrond

Figuur 12.3 Verschil in percentage leerlingen met en zonder migratieachtergrond dat vanaf leerjaar 3 onvertraagd een havodiploma behaalt, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

Figuur 12.3 toont aan de linkerzijde de landelijke percentages met betrekking tot het onvertraagd behalen van het havodiploma op basis van migratieachtergrond. Landelijk blijkt dat, gemeten vanaf leerjaar 3, 64,8% van de leerlingen zonder migratieachtergrond onvertraagd het havodiploma behaalt tegenover 56,5% van de leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. De verschillscore bedraagt dus 8,3% in het voordeel van leerlingen zonder migratieachtergrond . Dit percentage is ook te zien in de rechterzijde van Figuur 12.3 waar verder ook de verschillscores staan weergegeven voor uw school en de voorspelde referentiewaarde.

Voor uw school is dit verschil 6,2% in het voordeel van leerlingen zonder migratieachtergrond. Dit betekent dat leerlingen zonder migratieachtergrond vaker onvertraagd het havodiploma behalen vergeleken met leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld. Uit de voorspelde referentiewaarde blijkt dat op uw school, zoals verwacht leerlingen zonder migratieachtergrond vaker onvertraagd het havodiploma behalen dan leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond.

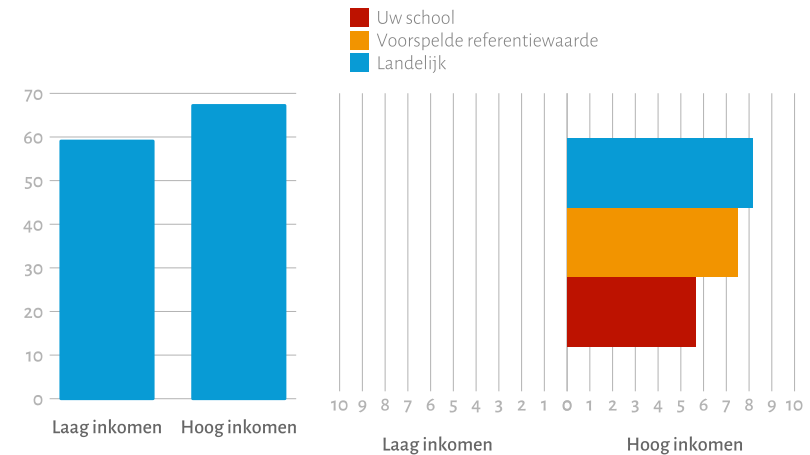

Figuur 12.4 Verschil in percentage leerlingen met en zonder migratieachtergrond dat doorstroomt naar hbo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

Figuur 12.4 toont aan de linkerzijde de landelijke percentages met betrekking tot het doorstromen naar een hbo-opleiding op basis van migratieachtergrond. Landelijk blijkt dat 76,5% van de leerlingen zonder migratieachtergrond doorstroomt naar het hbo tegenover 77,8% van de leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. De verschillscore bedraagt dus 1,3% in het voordeel van leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Dit percentage is ook te zien in de rechterzijde van Figuur 12.4 waar verder ook de verschillscores staan weergegeven voor uw school en de voorspelde referentiewaarde.

Voor uw school is dit verschil 9,6% in het voordeel van leerlingen zonder migratieachtergrond. Dit betekent dat leerlingen zonder migratieachtergrond vaker doorstromen naar een hbo-opleiding vergeleken met leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Dit is tegengesteld aan het landelijke beeld. In tegenstelling tot de verwachting op basis van de voorspelde referentiewaarde stromen op uw school leerlingen zonder migratieachtergrond juist vaker door naar het hbo dan leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond.

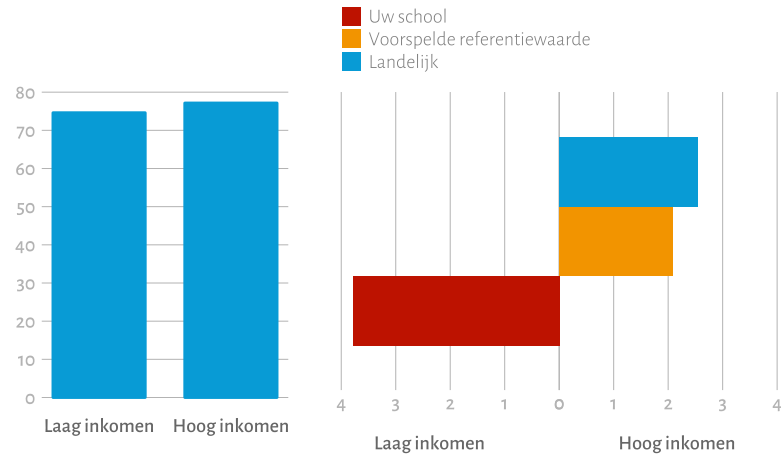
Huishoudinkomen

Figuur 12.5 Verschil in percentage leerlingen uit gezinnen met relatief lage en hoge inkomens dat vanaf leerjaar 3 onvertraagd een havodiploma behaalt, voor de samengevoegde instroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

Figuur 12.5 toont aan de linkerzijde de landelijke percentages met betrekking tot het onvertraagd behalen van het havodiploma op basis van huishoudinkomen. Landelijk blijkt, gemeten vanaf leerjaar 3, dat 59,1% van de leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens onvertraagd het havodiploma behaalt tegenover 67,2% van de leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens. De verschillscore bedraagt dus 8,2% in het voordeel van leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens. Dit percentage is ook te zien in de rechterzijde van Figuur 12.5 waar verder ook de verschillscores staan weergegeven voor uw school en de voorspelde referentiewaarde.

Voor uw school is dit verschil 5,7% in het voordeel van leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens. Dit betekent dat leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens minder vaak onvertraagd het havodiploma behalen vergeleken met leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens. Dit is vergelijkbaar met het landelijke beeld. Uit de voorspelde referentiewaarde blijkt dat op uw school, zoals verwacht leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens vaker onvertraagd het havodiploma behalen dan leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens.

Figuur 12.6 Verschil in percentage leerlingen uit gezinnen met relatief lage en hoge inkomens dat doorstroomt naar het hbo, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017

Figuur 12.6 toont aan de linkerzijde de landelijke percentages met betrekking tot het doorstromen naar een hbo-opleiding op basis van huishoudinkomen. Landelijk blijkt dat 74,6% van de leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens doorstroomt naar het hbo tegenover 77,2% van de leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens. De verschilscore bedraagt dus 2,5% in het voordeel van leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens. Dit percentage is ook te zien in de rechterzijde van Figuur 12.6 waar verder ook de verschilcores staan weergegeven voor uw school en de voorspelde referentiewaarde.

Voor uw school is dit verschil 3,8% in het voordeel van leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens. Dit betekent dat leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens vaker doorstromen naar een hbo-opleiding vergeleken met leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens. Dit is tegengesteld aan het landelijke beeld. In tegenstelling tot de verwachting op basis van de voorspelde referentiewaarde stromen op uw school leerlingen uit gezinnen met relatief lage inkomens juist vaker door naar het hbo dan leerlingen uit gezinnen met relatief hoge inkomens.

BIJLAGE 1 BEREKENING VOORSPELDE REFERENTIEWAARDE

De voorspelde referentiewaarde is een score die specifiek voor uw school is aangemaakt door rekening te houden met een aantal kenmerken van uw leerlingenpopulatie en kenmerken van de school zelf. De scores zijn berekend op basis van de gegevens van alle Nederlandse havoscholen (brin-vestiging), waarbij we berekenen hoe een school zou scoren die wat betreft de volgende kenmerken precies hetzelfde is als uw school. Het gaat om de volgende leerlingenpopulatiekenmerken op uw school:

- Het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond
- Het percentage leerlingen uit eenpersoonshuishoudens
- Het percentage meisjes
- Het percentage leerlingen waarvan de vader werkt
- Het percentage leerlingen waarvan de moeder werkt
- De gemiddelde gezinsgrootte
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een laag inkomen (laagste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog inkomen (hoogste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een laag eigen vermogen (laagste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog eigen vermogen (hoogste 40%)
- Het percentage leerlingen afkomstig uit armoedeprobleemcumulatiegebieden

We houden ook rekening met de volgende schoolkenmerken:

- Schoolgrootte
- Afdelingsgrootte havo
- Grondslag: openbaar, algemeen bijzonder, confessioneel bijzonder, gemengd

- Stedelijkheid van de vestigingsplaats

Door middel van een regressievergelijking van scholen wordt de meest waarschijnlijke score voor uw school berekend. De voorspelde referentiewaarde gaat dus puur uit van deze kenmerken.

Waarom is dat van belang? Stel uw school scoort hoger dan het landelijk gemiddelde op zittenblijven. Dan wilt u waarschijnlijk weten of dat op basis van uw leerlingenpopulatie- en schoolkenmerken ook verwacht zou kunnen worden. Door te vergelijken met de voorspelde referentiewaarde wordt hiermee rekening gehouden.

Een uitgebreide technische uitleg over de gebruikte methodiek (regressievergelijkingen) om de referentieschool te berekenen vindt u op onze website www.nationaalcohortonderzoek.nl. ●

BIJLAGE 2 BEREKENING INFOBOXEN

De informatie die weergegeven wordt in de infoboxen is gebaseerd op een logistische regressievergelijking waarmee wordt vastgesteld in welke mate leerlingen een kans hebben op een bepaalde uitkomstmaat (bv. zittenblijven). Het relatieve belang wordt vastgesteld door de sterkte van de samenhang tussen kenmerken en uitkomsten te vergelijken. De volgende leerlingkenmerken hebben we meegenomen in de analyse:

- Geslacht
- Migratieachtergrond: we onderscheiden leerlingen zonder migratieachtergrond, eerste- en tweedegeneratiemigranten uit westerse herkomstlanden en eerste- en tweedegeneratiemigranten uit niet-westerse herkomstlanden
- Huishoudsamenstelling: we onderscheiden huishoudens waar twee volwassenen aanwezig zijn (twee juridische ouders, of een juridische ouder met een partner), huishoudens waar één juridische ouder woont en huishoudens zonder juridische ouders
- Werkstatus vader: we onderscheiden actief op arbeidsmarkt, ontvanger uitkering en inactief
- Werkstatus moeder: we onderscheiden actief op arbeidsmarkt, ontvanger uitkering en inactief
- Gezinsgrootte: aantal broers/zussen
- Hoog huishoudinkomen: leerlingen die behoren tot de 40% huishoudens met de hoogste inkomens.
- Hoog vermogen: leerlingen die behoren tot huishoudens met 40% hoogste vermogens.
- Apc-gebied: leerling afkomstig uit een armoedeprobleemcumulatiegebied

We houden ook rekening met leerlingpopulatie- en schoolkenmerken:

- Het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond
- Het percentage leerlingen uit eenpersoonshuishoudens

- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog inkomen (hoogste 40%)
- Het percentage leerlingen uit huishoudens met een hoog eigen vermogen (hoogste 40%)
- Het percentage leerlingen uit apc-gebieden
- Schoolgrootte
- Afdelingsgrootte havo
- Grondslag: openbaar, algemeen bijzonder, confessioneel bijzonder, gemengd
- Stedelijkheid van de vestigingsplaats
- Type school: categorale school of niet

Een uitgebreide technische uitleg vindt u op onze website

www.nationaalcohortonderzoek.nl ●

BIJLAGE 3 OVERZICHT PERCENTAGES PER FIGUUR

		Uw school	Voorspelde referentie-waarde	Landelijk
Hfst. 3				
F3.1	% migratieachtergrond - 2010/2011	15,73	n.v.t.	12,55
	% migratieachtergrond - 2011/2012	15,91	n.v.t.	12,69
	% migratieachtergrond - 2012/2013	16,56	n.v.t.	12,83
	% migratieachtergrond - 2013/2014	17,29	n.v.t.	13,08
	% migratieachtergrond - 2014/2015	18,32	n.v.t.	13,40
	% migratieachtergrond - 2015/2016	18,46	n.v.t.	13,88
	% migratieachtergrond - 2016/2017	19,00	n.v.t.	14,49
	% migratieachtergrond - 2017/2018	19,58	n.v.t.	15,12
F3.2	% laag inkomen - 2010/2011	39,60	n.v.t.	39,62
	% laag inkomen - 2011/2012	39,07	n.v.t.	39,46
	% laag inkomen - 2012/2013	39,41	n.v.t.	39,47
	% laag inkomen - 2013/2014	39,85	n.v.t.	39,62
	% laag inkomen - 2014/2015	40,24	n.v.t.	39,77
	% laag inkomen - 2015/2016	39,89	n.v.t.	39,88
	% laag inkomen - 2016/2017	40,60	n.v.t.	39,93
	% laag inkomen - 2017/2018	41,08	n.v.t.	39,96
F3.3	% eenoudergezin - 2010/2011	16,43	n.v.t.	15,16
	% eenoudergezin - 2011/2012	16,79	n.v.t.	15,46
	% eenoudergezin - 2012/2013	17,49	n.v.t.	15,78
	% eenoudergezin - 2013/2014	17,71	n.v.t.	16,10
	% eenoudergezin - 2014/2015	17,56	n.v.t.	16,50
	% eenoudergezin - 2015/2016	17,14	n.v.t.	16,86
	% eenoudergezin - 2016/2017	18,01	n.v.t.	17,24
	% eenoudergezin - 2017/2018	18,70	n.v.t.	17,58
F3.4	% leerlingen met lager dan havo-basisschooladvies in leerjaar 3	20,14	25,67	24,43
	% leerlingen met enkelvoudig havo-basisschooladvies in leerjaar 3	63,41	52,93	52,15
	% leerlingen met hoger dan havo-basisschooladvies in leerjaar 3	16,29	21,30	23,32
F3.5	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2011/2012	31,12	n.v.t.	35,79
	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2012/2013	34,32	n.v.t.	38,04
	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2013/2014	38,13	n.v.t.	39,79
	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2014/2015	48,57	n.v.t.	43,26
	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2015/2016	56,76	n.v.t.	46,95
	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2016/2017	63,17	n.v.t.	50,77

		Uw school	Voorspelde referentie-waarde	Landelijk
Hfst. 3				
F3.5	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2017/2018	63,41	n.v.t.	52,15
	% leerlingen met havo-basisschooladvies in leerjaar 3 - 2016/2017	63,41	n.v.t.	52,15
Hfst. 4				
F4.2	% afstroom naar vmbo vanaf leerjaar 3	4,08	6,90	n.v.t.
	% opstroom naar vwo vanaf leerjaar 3	1,19	,48	n.v.t.
	% zittenblijvers vanaf leerjaar 3	27,45	22,42	n.v.t.
	% overig	10,43	7,25	n.v.t.
	% onvertraagd geslaagd vanaf leerjaar 3	56,85	62,95	n.v.t.
F4.3	% zittenblijvers vanaf leerjaar 3	9,61	8,72	8,87
F4.4	% profiel cultuur & maatschappij	12,50	9,77	10,96
	% profiel economie & maatschappij	40,04	42,86	41,79
	% profiel natuur & gezondheid	20,14	21,08	20,99
	% profiel natuur & techniek	8,66	6,27	7,21
	% combinatieprofiel NT & NG	13,87	13,09	14,08
	% combinatieprofiel EM & CM	4,71	5,41	4,96
F4.5	% natuurprofiel - 2009/2010	28,70	n.v.t.	34,77
	% natuurprofiel - 2010/2011	29,92	n.v.t.	35,42
	% natuurprofiel - 2011/2012	32,26	n.v.t.	35,66
	% natuurprofiel - 2012/2013	36,09	n.v.t.	35,49
	% natuurprofiel - 2013/2014	45,40	n.v.t.	37,39
	% natuurprofiel - 2014/2015	41,14	n.v.t.	39,60
	% natuurprofiel - 2015/2016	40,41	n.v.t.	42,29
	% natuurprofiel - 2016/2017	44,85	n.v.t.	42,34
	% natuurprofiel - 2017/2018	43,87	n.v.t.	42,20
Hfst. 5				
F5.1	% onvertraagd geslaagd vanaf leerjaar 3	56,85	62,77	63,20
F5.2	% gezakte leerlingen	12,87	12,63	12,20
F5.3	Gemiddeld CE-cijfer Nederlands	6,19	6,17	6,22
	Gemiddeld CE-cijfer Engels	7,04	6,87	6,89
	Gemiddeld CE-cijfer Duits	5,88	5,86	5,99
	Gemiddeld CE-cijfer Frans	5,94	6,05	6,09
	Gemiddeld CE-cijfer wiskunde A	6,36	6,37	6,40
	Gemiddeld CE-cijfer wiskunde B	6,36	6,67	6,68
	Gemiddeld CE-cijfer economie	6,29	6,19	6,23
	Gemiddeld CE-cijfer geschiedenis	6,12	6,28	6,30
	Gemiddeld CE-cijfer natuurkunde	6,23	6,32	6,35
	Gemiddeld CE-cijfer scheikunde	6,32	6,27	6,31
	Gemiddeld CE-cijfer biologie	5,96	6,08	6,08
	Gemiddeld CE-cijfer van alle vakken	6,31	6,32	6,36
F5.4	Verschilscore tussen SE- en CE-cijfer Nederlands	,39	,20	,18
	Verschilscore tussen SE- en CE-cijfer Engels	-,45	-,23	-,28
	Verschilscore tussen SE- en CE-cijfer wiskunde	,01	-,11	-,15
F5.5	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2009/2010	,42	n.v.t.	,24

		Uw school	Voorspelde referentie-waarde	Landelijk
Hfst. 5 F5.5	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2010/2011	,26	n.v.t.	,19
	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2011/2012	,08	n.v.t.	,08
	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2012/2013	-,14	n.v.t.	-,07
	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2013/2014	-,14	n.v.t.	-,18
	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2014/2015	-,13	n.v.t.	-,05
	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2015/2016	-,12	n.v.t.	-,09
	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2016/2017	,02	n.v.t.	-,07
	Gemiddelde afwijking tussen SE- en CE-cijfer voor NE, EN en WI - 2017/2018	,04	n.v.t.	-,09
Hfst. 6 F6.1	% onvertraagd geslaagd vanaf leerjaar 3	56,85	62,95	63,20
	% leerlingen lager dan havo-basissschooladvies	23,54	29,91	23,85
F6.2	% onvertraagd geslaagd vanaf leerjaar 3; lager dan havo-basissschooladvies	66,06	65,38	62,26
	% onvertraagd geslaagd vanaf leerjaar 3; havo-basissschooladvies of hoger	55,03	62,35	64,11
F6.3	Gemiddeld CE-cijfer NE, EN en WI; lager dan havo-basissschooladvies	6,20	6,19	6,21
	Gemiddeld CE-cijfer NE, EN en WI; havo-basissschooladvies of hoger	6,44	6,55	6,56
Hfst. 7 F7.1	% doorstroom naar hbo	79,19	n.v.t.	n.v.t.
	% doorstroom naar mbo	5,00	n.v.t.	n.v.t.
	% anders/onbekend	16,16	n.v.t.	n.v.t.
F7.2	% doorstroom naar hbo	79,19	77,91	76,30
F7.3	% doorstroom naar mbo	5,00	4,41	5,13
F7.4	% niet meer ingeschreven in vervolgopleiding	10,99	10,85	11,40
Hfst. 8 F8.1	% hbo sector economie	33,32	37,89	35,65
	% hbo sector gedrag en maatschappij	12,23	12,64	12,13
	% hbo sector gezondheidszorg	10,70	10,88	11,01
	% hbo sector landbouw	5,00	2,52	3,05
	% hbo sector onderwijs	9,84	9,92	9,97
	% hbo sector taal en cultuur	5,00	,92	1,63
	% hbo sector techniek	24,41	23,75	24,11

		Uw school	Voorspelde referentie-waarde	Landelijk
Hfst. 9 F9.1	% studiewisselaars hbo	25,95	27,50	26,79
F9.2	% studiewisselaars hbo - 2010/2011	27,20	n.v.t.	28,57
	% studiewisselaars hbo - 2011/2012	25,64	n.v.t.	28,28
	% studiewisselaars hbo - 2012/2013	25,31	n.v.t.	26,97
	% studiewisselaars hbo - 2013/2014	25,31	n.v.t.	25,79
	% studiewisselaars hbo - 2014/2015	25,55	n.v.t.	25,16
	% studiewisselaars hbo - 2015/2016	25,95	n.v.t.	26,79
F9.3	% sectorwisselaars hbo economie	10,39	9,28	10,36
	% sectorwisselaars hbo gedrag en maatschappij	*	15,97	15,09
	% sectorwisselaars hbo gezondheidszorg	*	12,44	11,79
	% sectorwisselaars hbo landbouw	*	18,00	15,00
	% sectorwisselaars hbo onderwijs	*	16,27	16,07
	% sectorwisselaars hbo taal en cultuur	*	11,81	9,69
	% sectorwisselaars hbo techniek	12,31	13,47	12,69
Hfst. 10 F10.1	% hbo-bachelorgediplomeerden 4 jaar na uitstroom	23,35	23,45	25,00
	% hbo-bachelorgediplomeerden 5 jaar na uitstroom	45,34	44,52	46,44
	% hbo-bachelorgediplomeerden 6 jaar na uitstroom	58,93	56,22	58,35
F10.2	% ongediplomeerde uitstroom na 4 jaar	6,02	8,29	7,55
	% ongediplomeerde uitstroom na 5 jaar	6,54	9,12	7,95
	% ongediplomeerde uitstroom na 6 jaar	7,11	9,54	8,39
Hfst. 11 F11.1	% CE-cijfer tussen 5,5 en 7; onvertraagd hbo-diploma	24,32	24,17	24,73
	% CE-cijfer 7 of hoger; onvertraagd hbo-diploma	31,51	32,98	34,58
Hfst. 12 F12.1	Landelijk % onvertraagd havodiploma: meisjes	n.v.t.	n.v.t.	67,20
	Landelijk % onvertraagd havodiploma: jongens	n.v.t.	n.v.t.	58,99
	%-punt verschil in onvertraagd havodiploma: meisjes vs jongens	-8,71	-9,34	-8,20
F12.2	Landelijk % doorstroom hbo: meisjes	n.v.t.	n.v.t.	76,61
	Landelijk % doorstroom hbo: jongens	n.v.t.	n.v.t.	75,95
	%-punt verschil in doorstroom hbo: meisjes vs jongens	,59	,02	-,66
F12.3	Landelijk % onvertraagd havodiploma: zonder migratieachtergrond	n.v.t.	n.v.t.	64,81
	Landelijk % onvertraagd havodiploma: niet-westerse migratieachtergrond	n.v.t.	n.v.t.	56,46
	%-punt verschil in onvertraagd havodiploma: zonder vs met migratieachtergrond	-6,23	-5,42	-8,35
F12.4	Landelijk % doorstroom hbo: zonder migratieachtergrond	n.v.t.	n.v.t.	76,46
	Landelijk % doorstroom hbo: niet-westerse migratieachtergrond	n.v.t.	n.v.t.	77,80
	%-punt verschil in doorstroom hbo: zonder vs met migratieachtergrond	-9,58	,60	1,33
F12.5	Landelijk % onvertraagd havodiploma: laag inkomen	n.v.t.	n.v.t.	59,07
	Landelijk % onvertraagd havodiploma: hoog inkomen	n.v.t.	n.v.t.	67,22
	%-punt verschil in onvertraagd havodiploma: laag vs hoog inkomen	5,67	7,49	8,15

		Uw school	Voorspelde referentiewaarde	Landelijk
Hfst. 12				
F12.6	Landelijk % doorstroom hbo: laag inkomen	n.v.t.	n.v.t.	74,61
	Landelijk % doorstroom hbo: hoog inkomen	n.v.t.	n.v.t.	77,15
	%-punt verschil in doorstroom hbo: laag vs hoog inkomen	-3,78	2,09	2,54

* Vanwege te kleine aantallen ($n \leq 5$) worden geen cijfers gepresenteerd.

** Er zijn geen gegevens voor uw school beschikbaar.

BIJLAGE 4 DATA EN BEWERKINGEN

Dit rapport is gemaakt in een beveiligde omgeving van het CBS waar gebruik is gemaakt van bestaande data. Dit betreft data over de onderwijsloopbanen van leerlingen uit BRON (DUO), aangevuld met achtergrondkenmerken van leerlingen afkomstig van het Sociaal Statistisch Bestand van het CBS (bv. sociale status, etnische herkomst) en kenmerken van scholen (bv. denominatie, schoolgrootte).

Het NCO gebruikt data afkomstig uit BRON. Deze registerbestanden kunnen fouten bevatten omdat leerlingen niet of verkeerd geregistreerd staan. Voor de rapportages die NCO uitgeeft moeten deze BRON-bestanden als een gegeven worden beschouwd. NCO kan en mag deze foutieve registraties niet corrigeren, deze verantwoordelijkheid ligt bij de scholen zelf.

De leerlingen die zijn meegenomen in dit rapport, zijn enkel leerlingen die ingeschreven staan in het regulier voortgezet onderwijs. Hierbij sluiten we dus leerlingen uit die onderwijs volgen in het speciaal onderwijs.

Om de aansluiting tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs te berekenen, is gekeken naar het percentage leerlingen dat in het derde leerjaar of na drie jaar nog steeds een opleiding volgt overeenkomstig het gegeven basisschooladvies in groep 8 (*Hoofdstuk 3*). Op vergelijkbare wijze is het onvertraagd behaalde diploma en het behaalde eindcijfer vergeleken met het gegeven basisschooladvies (*Hoofdstuk 6*). Voor deze berekeningen zijn beslisregels opgesteld die vergelijkbaar zijn met de definitie van de Inspectie van het Onderwijs:

- De vmbo gemengde en theoretische leerweg worden als één onderwijssoort beschouwd.
- De adviezen zijn bruikbaar wanneer deze niet breder zijn dan drie onderwijssoorten. Adviezen zoals vmbo basisberoepsgerichte leerweg t/m vwo worden zodoende buiten beschouwing gelaten.
- Bij adviezen bestaande uit drie onderwijssoorten, wordt gekeken naar het middelste advies. Bijvoorbeeld, bij een vmbo gl tl/havo/vwo advies wordt de leerling ingedeeld in de categorie havo.

- Bij dubbele adviezen zoals een havo/vwo advies, wordt gekeken naar het laagste advies, in dit geval havo.

Bij meerdere figuren wordt gebruikt gemaakt van een zogenaamde driejaarsgemiddelde. Om de kans op een te klein aantal leerlingen te verminderen en om uitspraken te kunnen doen over grotere groepen, is voor sommige indicatoren gebruik gemaakt van data uit drie opeenvolgende cohorten. Van deze drie opeenvolgende cohorten wordt een gemiddelde berekend. Hierbij is rekening gehouden met de grootte van de cohorten. Een groter cohort (met meer leerlingen) weegt evenredig zwaarder mee.

- Belangrijk: merk op dat bij de notatie van de driejaarsgemiddelde in de figuren alleen het middelste jaar wordt *weergegeven*. Gegevens van cohort 2010/2011 worden dus gebaseerd op data van 2009/2010, 2010/2011 en 2011/2012.

Een uitgebreide technische uitleg vindt u op onze website www.nationaalcohortonderzoek.nl. ●

NATIONAAL COHORTONDERZOEK ONDERWIJS

EEN INITIATIEF VAN HET

Bezoekadres: Laan van Nieuw Oost Indië 300,
2593 CE Den Haag

Postadres: Postbus 93461, 2509 AL Den Haag

Website: www.nationaalcohortonderzoek.nl

E-mail: info@nationaalcohortonderzoek.nl

Het NRO is een onderdeel van de Nederlandse
Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).
www.nro.nl